

Raport z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego
za lata 2017 – 2018

WPROWADZENIE I PODSTAWA PRAWNA

Program Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego został opracowany i przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego nr XXV/252/04 z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego. Zawiera on ocenę aktualnego stanu środowiska na terenie miasta oraz określa przewidywane kierunki zmian wraz z proponowanymi działaniami krótko- i długoterminowymi zmierzającymi do poprawy stanu środowiska.

Ostatnia aktualizacja na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 została opracowana we wrześniu 2015 r. i przyjęta uchwałą nr XIX/180/2015 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Wymóg sporządzania raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 799). Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programu i przedstawia je radzie gminy. Po przedstawieniu radzie gminy organ wykonawczy rady gminy jest zobowiązany przekazać sporządzony raport organowi wykonawczemu powiatu.

CEL OPRACOWANIA RAPORTU I KRÓTKIE OMÓWIENIE JEGO ZAWARTOŚCI

Celem wykonania raportu jest ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego przyjętego uchwałą nr XXV/252/04 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 30 czerwca 2004 r.

Niniejszy raport odnosi się do następujących aspektów ochrony środowiska:

- ✚ systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki,
- ✚ utylizacji materiałów zawierających azbest,
- ✚ stanu gospodarki wodno-ściekowej,
- ✚ modernizacji dróg gminnych i wewnętrznych,
- ✚ transportu i komunikacji miejskiej,
- ✚ termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ciepła,
- ✚ rozbudowy sieci gazowej,

- + rozbudowy sieci ciepłowniczej wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody i modernizacją instalacji wod-kan,
- + rozbudowy sieci energetycznej,
- + edukacji ekologicznej.

SPOSÓB ZBIERANIA INFORMACJI

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania posłużono się informacjami pozyskanymi z następujących źródeł:

- + Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Tomaszowie Maz.,
- + Wydział Inwestycji Urzędu Miasta w Tomaszowie Maz.,
- + Wydział Edukacji Urzędu Miasta w Tomaszowie Maz.,
- + Eneris Surowce S.A., Oddział w Tomaszowie Maz.,
- + Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o.,
- + PGE Dystrybucja S.A., Oddział Łódź, Rejon energetyczny Tomaszów Maz.,
- + placówki oświatowe podległe Prezydentowi Miasta,
- + Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi,
- + Powiat Tomaszowski,
- + Spółdzielnia Mieszkaniowa „Grota”,
- + Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Chata”,
- + Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik”,
- + Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- + Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim,
- + Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Zgorzelickiej 14/18,
- + Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w Tomaszowie Mazowieckim,
- + Zakład Gospodarki Ciepłowniczej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o.,
- + Zakład Gospodarki Wodno – Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o.,
- + Zarząd Nieruchomości Województwa Łódzkiego.

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI NA TERENIE GMINY-MIASTO TOMASZÓW MAZOWIECKI

System gospodarowania odpadami komunalnymi obejmuje nieruchomości zamieszkałe na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego oraz nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Rada Miejska w Tomaszowie Mazowieckim nie przejęła obowiązku odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych prowadzących szeroko rozumianą działalność gospodarczą, ale także i działalność z sektora usług publicznych.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych obciążeni są opłatą, która stanowi pełną realizację zasady „zanieczyszczający płaci”.

W latach 2017-2018, podobnie jak w latach poprzednich, właściciele nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta uiszczali opłatę odpowiednio: 9,00 złotych za osobę za miesiąc w przypadku zadeklarowania selektywnego zbierania odpadów lub 15,00 złotych za osobę za miesiąc w przypadku zadeklarowania nieselektywnego zbierania odpadów.

Na nieruchomościach, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomościach wykorzystywanych jedynie przez część roku na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, ustalono ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, w wysokości 120 zł., którą właściciele nieruchomości zobowiązani są uiszczać w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku za bieżący rok kalendarzowy.

Mając na celu wsparcie rodzin wielodzietnych wprowadzono zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy - Miasto Tomaszów Mazowiecki, na których mieszkają rodziny wielodzietne w wysokości 50% opłaty od każdej osoby należącej do rodziny wielodzietnej, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.).

Zwolnienie z części opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadami komunalnymi nie jest obligatoryjne i zainteresowane nim rodziny muszą wystąpić o objęcie ich ulgą. Ulga przysługuje rodzinie wielodzietnej posiadającej 3 dzieci i więcej do uzyskania przez dzieci

pełnoletności lub do 25 roku życia w przypadku kontynuowania przez nie nauki. Właściciele nieruchomości ubiegając się o częściowe zwolnienie muszą złożyć deklarację oraz wnioski.

Zbieranie odpadów w sposób selektywny stanowi podstawowy element systemu gospodarki odpadami. Na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego selektywna zbiórka odpadów z nieruchomości zamieszkałych odbywa się w dwóch systemach:

- ✚ workowym – w przypadku zabudowy jednorodzinnej odbierane są surowce wtórne posegregowane w workach z podziałem na szkło, papier, oraz tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale łącznie i worki z odpadami biodegradowalnymi,
- ✚ pojemnikowym – w przypadku zabudowy wielorodzinnej/wielolokalowej (kamienice, budynki wielorodzinne), w której w tzw. „gniazdach segregacyjnych” znajdują się pojemniki przeznaczone do zbiórki:
 - ✓ opakowań z tworzyw sztucznych (w tym opakowań wielomateriałowych) i metali – pojemnik żółty lub pojemnik siatkowy,
 - ✓ szkła – pojemnik zielony,
 - ✓ papieru i makulatury – pojemnik niebieski.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe prezentuje tabela 1.

Tab 1. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w latach 2017-2018.

Typ nieruchomości	Zabudowa jednorodzinna	Zabudowa wielorodzinna/wielolokalowa (spółdzielnie, TTBS, wspólnoty, kamienice)	Nieruchomości z domkami letniskowymi, nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe
Rodzaj odpadów	w systemie odbioru odpadów komunalnych obowiązującym:		
niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	raz na dwa tygodnie	dwa razy w tygodniu	raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października
odpady ulegające biodegradacji	raz na dwa tygodnie	co najmniej raz w tygodniu	raz na dwa tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października
selektywnie zebrane odpady: papier, szkło oraz tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale łącznie	raz na cztery tygodnie	co najmniej raz w tygodniu	raz na cztery tygodnie w okresie od 1 maja do 31 października

Usługę polegającą na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych świadczyła firma ENERIS Surowce S. A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim.

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zlokalizowany przy ulicy Majowej 87/89. Był on prowadzony w latach 2017-2018 przez firmę ENERIS Surowce S.A. Oddział w Tomaszowie Mazowieckim. Punkt ten czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 18.00, oraz w pierwszą sobotę każdego miesiąca w godzinach od 8.00 do 14.00.

W zamieszczonych poniżej tabelach 2. i 3. zostały przedstawione ilości odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2017 i 2018 roku.

Tab 2. Masa odpadów komunalnych zebrana w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2017 r.

Kod zebranych odpadów komunalnych	Rodzaj zebranych odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	0,73
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	108,17
17 01 02	Gruz ceglany	5,04
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	2,33
17 02 01	Drewno	0,06
17 02 02	Szkło	2,345
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,321
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	0,16
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,569
20 01 10	Odzież	0,115
20 01 11	Tekstylia	0,495
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,065

20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,03
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0002
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	0,15
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	22,17
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,92
Suma		143,670

Tab 3. Masa odpadów komunalnych zebrana w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2018 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	0,758
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	115,074
17 01 02	Gruz ceglany	13,013
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	1,583
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	0,46
17 02 01	Drewno	1,425
17 02 02	Szkło	1,863
17 02 03	Tworzywa sztuczne	1,477
17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	0,09
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	2,242
20 01 10	Odzież	1,575
20 01 11	Tekstylia	0,96
20 01 13*	Rozpuszczalniki	0,01
20 01 26*	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,01
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,106
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,191
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,806
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	0,18

20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	0,003
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4,84
20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	0,62
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	54,246
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0,845
	Suma	202,377

Odpady wielkogabarytowe takie jak: stare i niepotrzebne meble, segmenty, krzesła, wersalki, sofy, kanapy czy fotele, ale także np. karnisze, dywany itp. można było oddać w trakcie tzw. wystawki, która została zorganizowana w kwietniu i październiku. Można je także było przekazać nieodpłatnie, samodzielnie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. W 2017 r. zebrano łącznie 656,796 Mg, a w roku 2018 ilość zebranych odpadów wielkogabarytowych zebranych z terenu miasta wyniosła 1135,185 Mg.

Przeterminowane leki można było oddać nieodpłatnie do specjalnych pojemników (tzw. konfiskatorów) umieszczonych w jednej z niżej wymienionych aptek (tab. 4):

Tab. 4. Lista aptek wraz z lokalizacją, przyjmujących przeterminowane leki w latach 2017-2018.

Nazwa apteki	Ulica
Apteka SALUBRIS	Dzieci Polskich 28
Apteka PRIMULA	Jana Pawła II 6
Apteka CENTRUM	Plac Kościuszki 9
Apteka KA – MED	Dworcowa 1/15
Apteka FLORA II	Słowackiego 8/10
Apteka PIERWSZA	Graniczna 4a
Apteka „Dbam o zdrowie”	Konstytucji 3-go Maja 1/3
Apteka PHARMACY Sp. z o. o. - Apteka z Uśmiechem	B. Głowackiego 23
Apteka na szóstkę	Pl. Narutowicza 7
Apteka FAMILYPHARM DUO	Mireckiego 88
Apteka Przyjazna	Bohaterów 14 Brygady 17
Apteka CEFARM	Jana Pawła II 22

Apteka Zielona Sp. j.	Dr Karola Benniego 6a
AB INITIO Sp. j. M. Matejczyk, C. Stańczyk Apteka Słoneczna Centrum Farmaceutyczne	Plac Kościuszki 5
Apteka MAX-Pharma - Dr Max	Warszawska 1

Apteka PHARMACY Sp. z o.o. – Apteka z uśmiechem przy ul. Głowackiego 23 w 2018 r. nie przyjmowała przeterminowanych leków (zbiórka prowadzona była w 2017 r.), natomiast Apteka na szóstkę przy Pl. Narutowicza 7 prowadziła bezpłatną zbiórkę przeterminowanych leków w 2018 r.

W 2017 r. zebrano we wszystkich aptekach 2,136 Mg przeterminowanych leków, w 2018 r. zaś łączna ilość przeterminowanych leków zebranych z terenu wszystkich aptek wyniosła 2,671 Mg.

Termometry rtęciowe przyjmowane były nieodpłatnie w aptecę „CENTRUM” na Placu Kościuszki 9.

Zużyte baterie można było oddawać do ogólnie dostępnych pojemników, które znajdują się w sklepach zajmujących się sprzedażą urządzeń elektronicznych i elektrycznych, w placówkach oświatowych oraz budynkach użyteczności publicznej, w tym w Urzędzie Miasta.

Poniższa tabela 5. przedstawia zestawienie ilościowe zużytych baterii zebranych w latach 2017-2018 w podległych Urzędowi Miasta w Tomaszowie Maz. placówkach oświatowych.

Tab. 5. Ilość zużytych baterii zebranych na terenie placówek oświatowych.

Placówka	Zebrane zużyte baterie w 2017 r. [kg]	Zebrane zużyte baterie w 2018 r. [kg]
Zespół Przedszkolny	49	18
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	80	95
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2	416	215
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3	20	-
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4	-	-
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5	5	-
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6	150	100
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7	50	58
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	-	58
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9	21	30
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10	150	150

Szkoła Podstawowa nr 10	-	-
Suma	941	724

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego ustalono na podstawie półrocznych sprawozdań złożonych przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne w latach 2017-2018 od właścicieli nieruchomości. Poniższe tabele 6. i 7. przedstawiają szczegółowe zestawienie odebranych odpadów w latach objętych raportem.

Tab. 6. Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w 2017 r. z podziałem na poszczególne kody odpadów.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	543,192
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	631,160
15 01 04	Opakowania z metali	37,226
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1502,870
15 01 07	Opakowania ze szkła	657,868
16 01 03	Zużyte opony	66,470
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	12,580
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	488,470
17 02 02	Szkło	1,180
17 02 03	Tworzywa sztuczne	8,100
17 04 05	Żelazo i stal	14,095
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	16,760

17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	287,440
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	8,474
20 01 32*	leki inne niż wymienione w 20 01 31	2,136
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	11,155
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	9,304
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	194,100
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1674,465
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	464,680
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	18601,305
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	3,290
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	634,626
	Suma	25868,810

Tab. 7. Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w 2018 r. z podziałem na poszczególne kody odpadów.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	463,948
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	752,052
15 01 04	Opakowania z metali	30,741
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	13,980
15 01 07	Opakowania ze szkła	781,830

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

16 01 03	Zużyte opony	33,160
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	260,340
17 04 05	Żelazo i stal	6,420
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	42,640
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0,170
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	7,754
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,423
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,087
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	117,300
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1603,346
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	468,630
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20957,640
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1080,939
	Suma	26631,400

W roku 2017 przetwarzaniu poddano następujące ilości odpadów:

- a) Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w łącznej ilości 18 601,31 Mg, z czego:
 - ✚ składowaniu poddano: 0,00 Mg
 - ✚ innym procesom niż składowanie poddano: 18 601,31 Mg,
- b) Odpady ulegające biodegradacji w łącznej ilości 1 674,47 Mg w całości poddano procesom odzysku R3, czyli kompostowaniu. W roku 2017 zgodnie z obowiązującym prawem, nie składowano odpadów zielonych.

W roku 2018 przetwarzaniu poddano następujące ilości odpadów:

- a) Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w łącznej ilości 20 957,64 Mg, z czego:
 - ✚ składowaniu poddano: 0,00 Mg,
 - ✚ innym procesom niż składowanie poddano: 20 957,64 Mg,
- b) Odpady ulegające biodegradacji w łącznej ilości 1 603,346 Mg w całości poddano procesom odzysku R3, czyli kompostowaniu. W roku 2018 zgodnie z obowiązującym prawem, nie składowano odpadów zielonych.

DZIKIE WYSYPISKA

W 2017-2018 na terenie miasta stwierdzono występowanie „dzikich wysypisk” w ilości 30 szt., z których usunięto masę odpadów w objętości wynoszącej 125 m². Koszty ich likwidacji wyniosły 21 500,00 i zostały pokryte przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w ramach zadań własnych.

MATERIAŁY ZAWIERAJĄCE AZBEST

We wrześniu 2015 r. został opracowany Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, który przyjęto uchwałą nr XXII/221/2016 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

W 2017 r. utylizacji odpadów azbestowych z terenu Tomaszowa Mazowieckiego dokonała firma „Ekotop” Renata Kazibudzka, z siedzibą w Strzyżowie. W 2017 r.

unieszkodliwionych zostało łącznie 161 143 kg odpadów azbestowych, w tym 160 893 kg z terenu nieruchomości, będących własnością osób fizycznych oraz 250 kg z terenu nieruchomości, będących w posiadaniu osób prawnych.

W 2018 r. utylizacją wyrobów zawierających azbest zajęła się firma „Środowisko i innowacje”, z siedzibą w Warszawie. Zutyliizowała ona łącznie 244 328 kg wyrobów azbestowych, w tym 242 228 kg z terenu nieruchomości, będących własnością osób fizycznych oraz 2100 kg z terenu nieruchomości, będących w posiadaniu osób prawnych.

W latach 2017-2018 usuwania materiałów azbestowych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego podjęła się również firma ENERIS Surowce S.A., Oddział w Tomaszowie Maz., ul. Majowa 87/89 we współpracy z kontrahentami. W rezultacie odebrano łącznie ponad tonę materiałów zawierających azbest (tab. 8).

Tab. 8. Ilość odebranych materiałów azbestowych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego [Mg].

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Data odbioru	Ilość [Mg]
17 06 05*	Materiały budowlane zawierające azbest	01.06.2017	0,580
17 06 05*	Materiały budowlane zawierające azbest	30.08.2017	0,030
17 06 05*	Materiały budowlane zawierające azbest	23.04.2018	0,110
17 06 05*	Materiały budowlane zawierające azbest	23.04.2018	0,290
17 06 05*	Materiały budowlane zawierające azbest	31.10.2018	0,030
Suma			1,04

GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

W latach objętych niniejszym raportem na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego wybudowano szereg nowych odcinków sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami. Rozbudowy sieci dokonał Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o. w Tomaszowie Maz. Poniższe tabele 9.-12. zawierają zestawienie danych dotyczących budowy odcinków sieci wodociągowej oraz przyłączy wodociągowych w latach

2017-2018. W tabelach 13.-16. zawarte zostały informacje dotyczące budowy odcinków i przyłączy sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta w analizowanym okresie.

Tab. 9. Odcinki sieci wodociągowej wybudowane w 2017 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa sieci wodociągowej	Wodna 60	20	110
2	Budowa sieci wodociągowej	Torowa – od Gminnej do pos. 6	54	90
3	Budowa sieci wodociągowej	Piaskowa	32,5	160x7,7
4	Przebudowa sieci wodociągowej	Słowackiego	253	110x6,6
5	Budowa sieci wodociągowej	Kolejowa II etap – wzdłuż torów PKP	376,5	110x6,6
6	Budowa sieci wodociągowej	Przejazd Dąbrowski	138,43	110x6,6
7	Budowa sieci wodociągowej	Szczęśliwa od pos. 125/127 do Majowej	179,99	110x6,6
8	Budowa sieci wodociągowej	Dziubałtowskiego	356	110x6,6
9	Przebudowa sieci wodociągowej	Spalska – przejście pod torami	130,49	280x16,6
Suma			1554,41	

Tab. 10. Odcinki sieci wodociągowej wybudowane w 2018 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa sieci wodociągowej	Armii Krajowej	50	110
2	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej na osiedlu Ludwików – Etap IV	Sypka	145,97	110
			1,65	90
			14,17	40
		Kopalna	116,68	110
			1,83	90
			11,68	40
		Ziemowita	156,22	110
			1,97	90
			6,22	40
		Wacława	12,95	110
			4,77	40
		Tomasza	207,44	110
			3,56	90
13,93	40			
Robotnicza	12,5	110		
3	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej osiedle Ludwików – Etap I	Jana	184,5	110
		Jadwigi	392	110
		Grażyny	414,5	110
		Flory	158	110
		Celiny	186,5	110
4	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej osiedle Ludwików – Etap II	Sabiny	130,5	110
		Renaty	147,5	110
		Pauliny	174,5	110

		Olgi	214,5	110
		Natalii	305	110
		Na Skarpie	426,5	110
		Macieja	305	110
		Na Skarpie	42	110
5	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej osiedle Ludwików – Etap II	Stefana	192,5	110
		Romana	178	110
		Pawła	171,5	110
		Suma	4384,54	

Tab. 11. Przyłącza wodociągowe wybudowane w 2017 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa przyłącza	Adama 4a	102	40
2	Budowa przyłącza	Głowackiego 58	12	40
3	Budowa przyłącza	Chopina 50	14	40
4	Budowa przyłącza	Ciasna 10	8	40
5	Budowa przyłącza	Ciasna 5/7	5	40
6	Budowa przyłącza	Ciasna 6	7	40
7	Budowa przyłącza	Damazego 8	13	40
8	Budowa przyłącza	Edwarda 19	25	40
9	Budowa przyłącza	Edwarda 3	15,5	40
10	Budowa przyłącza	Główna 51	3,5	40
11	Budowa przyłącza	Grota-Roweckiego 34	8,5	40
12	Budowa przyłącza	Grota-Roweckiego 57	7	63
13	Budowa przyłącza	Grzegorza 5	9	40
14	Budowa przyłącza	Jadwigi 10	1,4	40
15	Budowa przyłącza	Kilińskiego 1a	8,5	40
16	Budowa przyłącza	Kolejowa 18	10	40
17	Budowa przyłącza	Koszykowa 3	10	40
18	Budowa przyłącza	Koszykowa 4	4,5	40
19	Budowa przyłącza	Ludowa 25/27	10	40
20	Budowa przyłącza	Ludwikowska 116	12	40
21	Budowa przyłącza	Ludwikowska 93 d, e	5	40
22	Budowa przyłącza	Łukasza 28	16	40
23	Budowa przyłącza	Michałowska 42	8	40
24	Budowa przyłącza	Myśliwska 12	11,5	40
25	Budowa przyłącza	Nagórzycka 142	5	40
26	Budowa przyłącza	Nowa 55/57	7	40
27	Budowa przyłącza	Nowowiejska 4/6	45	40

28	Budowa przyłącza	Nowy Port 48	15	40
29	Budowa przyłącza	Obwodowa 6	-	40
30	Budowa przyłącza	Przyłącze wodociągowe Okopowa 1	15	40
31	Budowa przyłącza	Opoczyńska 153	14	40
32	Budowa przyłącza	Pawła 6	15	40
33	Budowa przyłącza	Piaskowa 37	34	40
34	Budowa przyłącza	Piaskowa 85	5,5	40
35	Budowa przyłącza	Pl. Kościuszki dz. ewid. 130/3	13	40
36	Budowa przyłącza	Podoba 46/48	5,5	40
37	Budowa przyłącza	Poprzeczna 4	4,2	40
38	Budowa przyłącza	Północna 15	-	40
39	Budowa przyłącza	Rolna 40	15	32
40	Budowa przyłącza	Spalska 110	16	63
41	Budowa przyłącza	Stolarska 33	12,9	63
42	Budowa przyłącza	Torowa 40	32	40
43	Budowa przyłącza	Torowa 99/101	5,5	40
44	Budowa przyłącza	Wąwalska 31a	9,5	80
45	Budowa przyłącza	Wilcza 102	8	40
46	Budowa przyłącza	Wola Wiaderna 16	6	40
47	Budowa przyłącza	Wola Wiaderna 23	12	40
48	Budowa przyłącza	Zawadzka 94	1,5	40
Suma			623	

Tab. 12. Przyłącza wodociągowe wybudowane w 2018 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa przyłącza	Głowackiego 11	11	63
2	Budowa przyłącza	Bartłomiejka 10/12	7	40
3	Budowa przyłącza	Bogumiła 10	21,5	40
4	Budowa przyłącza	Cegielniana 45P	-	-
5	Budowa przyłącza	Celiny 8A	17	40
6	Budowa przyłącza	Dąbrowska 23	6	40
7	Budowa przyłącza	Dobra 44	8	40
8	Budowa przyłącza	Dolna 18	10	32
9	Budowa przyłącza	Dolna 1c	8	40
10	Budowa przyłącza	Dziubałtowskiego 29	12	40
11	Budowa przyłącza	Dziubałtowskiego 31	34,4	40

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

12	Budowa przyłącza	Dziubałtowskiego 34	32	40
13	Budowa przyłącza	Farbiarska 65	20	40
14	Budowa przyłącza	Grota-Roweckiego 16	6	40
15	Budowa przyłącza	Haliny 3	15	40
16	Budowa przyłącza	Jolanty 5/7	4	40
17	Budowa przyłącza	Kałużyńskiego 8	15	40
18	Budowa przyłącza	Konstytucji 3 Maja 37	4	40
19	Budowa przyłącza	Kopalna 5	3	40
20	Budowa przyłącza	Kopalna 6	-	-
21	Budowa przyłącza	Kopalna 7	2	40
22	Budowa przyłącza	Kotlinowa 42a	57	40
23	Budowa przyłącza	Krawiecka 16	16	40
24	Budowa przyłącza	Krzywa 9/11	9	40
25	Budowa przyłącza	Lewa 13	-	-
26	Budowa przyłącza	Lewa 22/24	5,5	63
27	Budowa przyłącza	Ludwikowska 101	17	40
28	Budowa przyłącza	Ludwikowska 76	5	40
29	Budowa przyłącza	M. Skłodowskiej-Curie	4	40
30	Budowa przyłącza	Magdaleny 19/21	4	40
31	Budowa przyłącza	Michałowska 19	8	40
32	Budowa przyłącza	Na Skarpie 14A	2,5	40
33	Budowa przyłącza	Na Skarpie 16	6	40
34	Budowa przyłącza	Na Skarpie 18	7,5	40
35	Budowa przyłącza	Na Skarpie 26	6	40
36	Budowa przyłącza	Na Skarpie 75	7	40
37	Budowa przyłącza	Natalii 12	8	40
38	Budowa przyłącza	Natalii 14	11	40
39	Budowa przyłącza	Natalii 22	15	40
40	Budowa przyłącza	Natalii 3	8	40
41	Budowa przyłącza	Natalii 4	16,5	40
42	Budowa przyłącza	Natalii 9/11	4	40
43	Budowa przyłącza	Olgi 11	5	40
44	Budowa przyłącza	Olgi 14	9	40
45	Budowa przyłącza	Opoczyńska 110	16	40
46	Budowa przyłącza	Opoczyńska 141	13	40
47	Budowa przyłącza	Pauliny 4	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

48	Budowa przyłącza	Pauliny 6	5	40
49	Budowa przyłącza	Piaskowa 122	-	-
50	Budowa przyłącza	Piaskowa 134-150	3,5	63
51	Budowa przyłącza	Piaskowa dz. ewid. 163/39	9	63
52	Budowa przyłącza	Północna 55,57,59	4	40
53	Budowa przyłącza	Romana 7	15	40
54	Budowa przyłącza	Rybaki 2	25	40
55	Budowa przyłącza	Spalska 2	10	-
56	Budowa przyłącza	Strefowa 4	12	63
57	Budowa przyłącza	Szafirowa 6/8	7	40
58	Budowa przyłącza	Szymanówek 34	16	40
59	Budowa przyłącza	Św. Antoniego 69	2,83	63
60	Budowa przyłącza	Torowa 13/17	29	50
61	Budowa przyłącza	Torowa 28	12	40
62	Budowa przyłącza	Torowa 50H	32	40
63	Budowa przyłącza	Torowa 52	17	40
64	Budowa przyłącza	Torowa 81	5	40
65	Budowa przyłącza	Torowa 87	20	40
66	Budowa przyłącza	Torowa 95D	15	40
67	Budowa przyłącza	Torowa dz. ewid. 238, 318/1	26	40
68	Budowa przyłącza	Ujezdźka 34	7,5	40
69	Budowa przyłącza	Ujezdźka 43	4	40
70	Budowa przyłącza	Ustronie 7	21	40
71	Budowa przyłącza	Wilanowska 28	18	40
72	Budowa przyłącza	Wilcza 49	19	40
73	Budowa przyłącza	Wilcza 49 F	8	40
74	Budowa przyłącza	Wilcza 49B	9,5	40
75	Budowa przyłącza	Wilcza 63/69	9	40
76	Budowa przyłącza	Witosa 108	12	40
77	Budowa przyłącza	Wola Wiaderna 69	8,5	40
78	Budowa przyłącza	Wola Wiaderna dz. ewid. 31/3, 31/7	10	40
79	Budowa przyłącza	Wrzosowa 28	-	-
80	Budowa przyłącza	Wysoka 15/17	9,5	40
81	Budowa przyłącza	Zacisze 4	58	40
82	Budowa przyłącza	Zawadzka 118A	37	63
83	Budowa przyłącza	Zawadzka 118B	37	63

84	Budowa przyłącza	Ziemowita 5	-	-
85	Budowa przyłącza	Żeromskiego 29	3	40
86	Budowa przyłącza	Żytnia 30	30	40
Suma			1062,23	

Tab. 13. Odcinki sieci kanalizacji sanitarnej wybudowane w 2017 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Włókiennicza	8,1	250
			380,85	160x9,5
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Brukowa	142,4	200
			49,69	150
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Dziubałtowskiego	60,1	200
			32,5	150
Suma			673,64	

Tab. 14. Odcinki sieci kanalizacji sanitarnej wybudowane w 2018 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej na osiedlu Ludwików – Etap IV	Tomasza	200,42	200
			14,53	160
		Wacława	181,53	200
			19,07	150
		Ziemowita	174,11	200
			28,93	160
		Szkłarska	173,11	225
			12,09	160
		Kopalna	109,48	200
			17,43	160
		Sypka	141,43	200
			18,77	150
2	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej na osiedlu Ludwików – Etap I	Flory	4	150
		Grażyny	45	150
		Celiny	106,5	200
			19	150
		Ludwikowska	124	200
			59,5	150
		Robotnicza	68	200
		Jana	273,5	200
77	160			
Jadwigi	357	200		
3	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej na osiedlu Ludwików – Etap II	Sabiny	74	200
			4,5	160
		Renaty	114,5	200
			2,5	160
		Pauliny	150	200
			77	160
		Olgi	106	200
			11	160
		Natalii	244,5	200
			22,5	160

		Macieja	244,5	200
			31	160
4	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej na osiedlu Ludwików – Etap III	Robotnicza	169	200
			24	160
		Stefana	180,5	200
			6	60
		Romana	180,5	200
			14	160
		Pawła	216	200
			12,5	160
5	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Podleśna	6,41	150
6	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Majowa	43,08	160
7	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Legionów	26,92	150
8	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Konstytucji 3 Maja	8,5	150
9	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Poprzeczna	6,24	150
10	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Smugowa	6,75	150
10	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Wolna	2,84	150
12	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Zielona	7,44	150
13	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Podleśna	14,67	150
14	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Ściegiennego	10,5	225
			47,17	225
			1,51	160
15	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Wodna	57,11	160
16	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Zielona	7,44	150
17	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Wysoka	158,8	200
Suma			4514,28	

Tab. 15. Przyłącza kanalizacji sanitarnej (przykanaliki) wybudowane w 2017 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa przyłącza	Adama 3	1,5	150
2	Budowa przyłącza	A. Mickiewicza 4	6	150
3	Budowa przyłącza	A. Mickiewicza dz. 867	1	150
4	Budowa przyłącza	A. Mickiewicza dz. 865	1	150
5	Budowa przyłącza	Anny 19	2	150
6	Budowa przyłącza	Barlickiego 4	21	160
7	Budowa przyłącza	B. Głowackiego 58	2	160
8	Budowa przyłącza	Bogumiła 3	1	150

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

9	Budowa przyłącza	Botaniczna 10	5	160
10	Budowa przyłącza	Bracka 1	4	150
11	Budowa przyłącza	Celiny 4a	1,5	150
12	Budowa przyłącza	Cezarego 15	40	160
13	Budowa przyłącza	Ciasna 10	1,5	150
14	Budowa przyłącza	Ciasna 5/7	1,5	150
15	Budowa przyłącza	Ciasna 6	1,5	150
16	Budowa przyłącza	Damazego 35	1	150
17	Budowa przyłącza	Damazego 8	1,5	150
18	Budowa przyłącza	Danuty 8	1	150
19	Budowa przyłącza	Dziubałtowskiego 35	1	160
20	Budowa przyłącza	Edwarda 21	21	160
21	Budowa przyłącza	Edwarda 27	1,5	160
22	Budowa przyłącza	Elżbiety 4	3	150
23	Budowa przyłącza	Fabryczna dz. 711	1	160
24	Budowa przyłącza	Główna 51	1	160
25	Budowa przyłącza	G. Roweckiego 34	2,5	160
26	Budowa przyłącza	G. Roweckiego 57	7	160
27	Budowa przyłącza	Grzegorza 5	5	160
28	Budowa przyłącza	Hubala 43a	8	150
29	Budowa przyłącza	Jadwigi 10	0,5	150
30	Budowa przyłącza	J.U. Niemcewicz 26a	2,5	160
31	Budowa przyłącza	J.U. Niemcewicz 42	3	160
32	Budowa przyłącza	Katarzyny 4	8,5	150
33	Budowa przyłącza	Katarzyny 6	1	160
34	Budowa przyłącza	Kolejowa 11	1,5	150
35	Budowa przyłącza	Kolejowa 18	1,5	150
36	Budowa przyłącza	Koszykowa 3	4	160
37	Budowa przyłącza	Kowalska 12	2	150
38	Budowa przyłącza	Legionów 79	14	160
39	Budowa przyłącza	Ludwikowska 20	1,5	150
40	Budowa przyłącza	Ludwikowska 20	1,5	150
41	Budowa przyłącza	Ludwikowska 31	3	160
42	Budowa przyłącza	Ludwikowska 85	5	160
43	Budowa przyłącza	Ludwikowska 93 d, e	4	150
44	Budowa przyłącza	Ludwikowska 95/97	5	160

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

45	Budowa przyłącza	Łukasza 27	2,5	150
46	Budowa przyłącza	Łukasza 32	2	150
47	Budowa przyłącza	Macieja 12		157,50
48	Budowa przyłącza	Majowa 28	-	150
49	Budowa przyłącza	Michałowska 13	1	150
50	Budowa przyłącza	Michałowska 31	2	160
51	Budowa przyłącza	Mireckiego 65	2	150
52	Budowa przyłącza	M. Skłodowskiej-Curie 13/15	1,8	160
53	Budowa przyłącza	M. Skłodowskiej-Curie 9/11	3	150
54	Budowa przyłącza	Myśliwska 12	1,5	150
55	Budowa przyłącza	Nagórzycka 105	10	160
56	Budowa przyłącza	Nowa 5a	1	150
57	Budowa przyłącza	Nowowiejska 4/6	15	160
58	Budowa przyłącza	Obwodowa 6	4	160
59	Budowa przyłącza	Odkrywkowa 23	3	160
60	Budowa przyłącza	Opoczyńska 106	17,9	150/160
61	Budowa przyłącza	Opoczyńska 157	-	160
62	Budowa przyłącza	Piaskowa 31	5	160
63	Budowa przyłącza	Piaskowa 33	3	160
64	Budowa przyłącza	Piaskowa 37	6	160
65	Budowa przyłącza	Piaskowa 55	2	160
66	Budowa przyłącza	Piaskowa 58	1	160
67	Budowa przyłącza	Piastowska 17	3	150
68	Budowa przyłącza	Piękna 6	-	150
69	Budowa przyłącza	Pl. Kościuszki dz. ewid. 130/3	5,5	160
70	Budowa przyłącza	Popiełuszki 3	40,9	160
71	Budowa przyłącza	Północna 15	16	160
72	Budowa przyłącza	Prosta 10	8	160
73	Budowa przyłącza	Rolna 40	1,5	160
74	Budowa przyłącza	Rolna 40d	1,5	150
75	Budowa przyłącza	Różana 20a	13	160
76	Budowa przyłącza	Ruda 5	1	150
77	Budowa przyłącza	Rybaki 4	1,5	150
78	Budowa przyłącza	Smolna 4	12	160
79	Budowa przyłącza	Spacerowa 1	3	160
80	Budowa przyłącza	Starowiejska 122	2,5	160

81	Budowa przyłącza	Stolarska 33	7,15	160
82	Budowa przyłącza	Szczęśliwa 25a	2	150
83	Budowa przyłącza	Ślusarska 3	8	160
84	Budowa przyłącza	Ujezdźka 18	2	160
85	Budowa przyłącza	Ujezdźka 94	3	160
86	Budowa przyłącza	Warszawska 150	1,6	160
87	Budowa przyłącza	Wąwalska 2/4	1,5	160
88	Budowa przyłącza	Wilcza 102	6	150
89	Budowa przyłącza	Wilcza 75	3	150
90	Budowa przyłącza	Wodna 46	2	160
91	Budowa przyłącza	Wodna 47	11	160
92	Budowa przyłącza	Zawadzka 180	3	160
93	Budowa przyłącza	Zawadzka 94	7	150
Suma			442,85	

Tab. 16. Przyłącza kanalizacji sanitarnej (przykanaliki) wybudowane w 2018 r.

Lp.	Nazwa zadania	Lokalizacja (ulica)	Długość sieci/przyłącza [m]	Średnica sieci/przyłącza
1	Budowa przyłącza	25 Pułku AK 3	16	160
2	Budowa przyłącza	A.F. Modrzewskiego 18	0,5	160
3	Budowa przyłącza	A. Mickiewicza 3	11	160
4	Budowa przyłącza	B. Głowackiego 11	8	160
5	Budowa przyłącza	Białobrzeska 39	2	160
6	Budowa przyłącza	Białobrzeska 63A	8	160
7	Budowa przyłącza	Białobrzeska 70	5	160
8	Budowa przyłącza	Bogumiła 10	2	-
9	Budowa przyłącza	Brukowa 1/3	3	160
10	Budowa przyłącza	Chopina 50	12	160
11	Budowa przyłącza	Chopina 83	3	160
12	Budowa przyłącza	Cisowa 7	1,5	160
13	Budowa przyłącza	Czarna 14	5,5	160
14	Budowa przyłącza	Dobra 34	1	160
15	Budowa przyłącza	Dolna 18	2	160
16	Budowa przyłącza	Dziubałtowskiego 29	3	160
17	Budowa przyłącza	Dziubałtowskiego 31 dz. ewid. 329/1	3	150
18	Budowa przyłącza	Edwarda 4	2	150
19	Budowa przyłącza	Fabryczna 19	9	150/160

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

20	Budowa przyłącza	Fabryczna 44/46	26	160
21	Budowa przyłącza	Farbiarska 33 i 33A	16	160
22	Budowa przyłącza	Garbarska 25	20	160
23	Budowa przyłącza	Garbarska 27	40,5	160
24	Budowa przyłącza	Gęsia 9A	2,5	150
25	Budowa przyłącza	Główna 53B	20	150/160
26	Budowa przyłącza	Główna 35	8	160
27	Budowa przyłącza	Hubala 103	54	160
28	Budowa przyłącza	Joanny 10	0,5	160
29	Budowa przyłącza	Joanny 6/8	0,5	160
30	Budowa przyłącza	Joanny 5/7	3	160
31	Budowa przyłącza	Kałużyńskiego 8	8	160
32	Budowa przyłącza	Kamila 12	3	160
33	Budowa przyłącza	Kamila 14	3	160
34	Budowa przyłącza	Kamila 18	2	150
35	Budowa przyłącza	Kamila 8/10	1,5	160
36	Budowa przyłącza	Kolejowa 19	3	160
37	Budowa przyłącza	Kopalna 5	0,5	160
38	Budowa przyłącza	Kopalna 8	1,5	160
39	Budowa przyłącza	Kopalna 10	2	160
40	Budowa przyłącza	Kopalna 3	7	160
41	Budowa przyłącza	Kopalna 6	2,5	160
42	Budowa przyłącza	Kopalna 7	2	160
43	Budowa przyłącza	Koszykowa 45A	2	160
44	Budowa przyłącza	Kowalska 8/10	2,8	150
45	Budowa przyłącza	Krawiecka 20	3	150/160
46	Budowa przyłącza	Kręta 3	5,7	150
47	Budowa przyłącza	Krucza 27	4	160
48	Budowa przyłącza	Ks. J. Popiełuszki 25	9,7	150
49	Budowa przyłącza	Legionów 131	12	150/160
50	Budowa przyłącza	Legionów 57	5	160
51	Budowa przyłącza	Legionów 84	3	160
52	Budowa przyłącza	Lewa 13	1,2	150
53	Budowa przyłącza	Lipowa 7	3	160
54	Budowa przyłącza	Lucyny 14	3	160
55	Budowa przyłącza	Ludwikowska 101	1,5	160

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

56	Budowa przyłącza	Ludwikowska 109	5	160
57	Budowa przyłącza	Ludwikowska 11	17	160
58	Budowa przyłącza	Ludwikowska 2	2	160
59	Budowa przyłącza	Ludwikowska 76	2,4	160
60	Budowa przyłącza	M. Skłodowskiej-Curie 21	3	160
61	Budowa przyłącza	M. Skłodowskiej-Curie 6/8	1	150
62	Budowa przyłącza	M. Skłodowskiej-Curie 41/45	1	150
63	Budowa przyłącza	Macieja 2	1,5	160
64	Budowa przyłącza	Magdaleny 19/21	4,5	160
65	Budowa przyłącza	Majowa 4	2	150
66	Budowa przyłącza	Majowa 40A	4	160
67	Budowa przyłącza	Majowa 6	1	150
68	Budowa przyłącza	Michałowska 94	5	150/160
69	Budowa przyłącza	Na Skarpie 14A	0,5	160
70	Budowa przyłącza	Natalii 12	5,5	160
71	Budowa przyłącza	Natalii 14	4,5	160
72	Budowa przyłącza	Natalii 20	1,5	160
73	Budowa przyłącza	Natalii 22	8,5	160
74	Budowa przyłącza	Natalii 3	2	160
75	Budowa przyłącza	Natalii 4	3	160
76	Budowa przyłącza	Natalii 5/7	1,5	160
77	Budowa przyłącza	Natalii 9	1	160
78	Budowa przyłącza	Niemcewiczka 4	27	160
79	Budowa przyłącza	Nowy Port 58A	6	150/160
80	Budowa przyłącza	Okrzei 18	15	150/160
81	Budowa przyłącza	Olgi 11	1,5	160
82	Budowa przyłącza	Olgi 12	8,5	160
83	Budowa przyłącza	Olgi 14	1,5	160
84	Budowa przyłącza	Olgi 7	1	160
85	Budowa przyłącza	Opoczyńska 110	1,5	160
86	Budowa przyłącza	Opoczyńska 141	2,5	150
87	Budowa przyłącza	Pauliny 6	1,5	160
88	Budowa przyłącza	Pawła 11	10	160
89	Budowa przyłącza	Pawła 11A	10	160
90	Budowa przyłącza	Pawła 6	1	160
91	Budowa przyłącza	Piaskowa 21	3	160

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

92	Budowa przyłącza	Piaskowa 33	5	150/160
93	Budowa przyłącza	Piaskowa 35	11	160
94	Budowa przyłącza	Piękna 20	7	160
95	Budowa przyłącza	Podleśna 54/56	11	150/160
96	Budowa przyłącza	Podleśna 96	16	150/160
97	Budowa przyłącza	Popiełuszki 56	4	160
98	Budowa przyłącza	Poprzeczna 14	5,5	150/160
99	Budowa przyłącza	Północna 55,57,59	5	160
100	Budowa przyłącza	Robotnicza 24	7,5	160
101	Budowa przyłącza	Romana 2	6	160
102	Budowa przyłącza	Romana 4	8,5	160
103	Budowa przyłącza	Romana 5	8	160
104	Budowa przyłącza	Romana 7	6	160
105	Budowa przyłącza	Romana 9	1,5	160
106	Budowa przyłącza	Smugowa 79	6	150
107	Budowa przyłącza	Smugowa/Lewa dz. ewid. 762/2	14	160
108	Budowa przyłącza	Sosnowa 37	13	150
109	Budowa przyłącza	Spalska 2	4,5	160
110	Budowa przyłącza	Starowiejska 150	3	160
111	Budowa przyłącza	Stefana 11/13	7,5	160
112	Budowa przyłącza	Stefana 7	2	160
113	Budowa przyłącza	Szafirowa 6/8	3	160
114	Budowa przyłącza	Szczęśliwa 81/83	3	160
115	Budowa przyłącza	Szklarska 10/12	2	160
116	Budowa przyłącza	Szklarska 11	10,5	160
117	Budowa przyłącza	Szklarska 13	0,5	160
118	Budowa przyłącza	Szklarska 4/6	3,5	160
119	Budowa przyłącza	Szklarska 8	5	160
120	Budowa przyłącza	Szklarska 9	3	160
121	Budowa przyłącza	Św. Antoniego 139	1,5	160
122	Budowa przyłącza	Św. Antoniego 65/69	10	160
123	Budowa przyłącza	Tomasza 5	1,5	160
124	Budowa przyłącza	Tomasza 7	1	160
125	Budowa przyłącza	Tomasza 9/11	2	160
126	Budowa przyłącza	Ujezdзка 19	30	160
127	Budowa przyłącza	Ujezdзка 80	5	160

128	Budowa przyłącza	Wacława 10	0,5	160
129	Budowa przyłącza	Wacława 10	1	160
130	Budowa przyłącza	Wacława 16	2	160
131	Budowa przyłącza	Wacława 4	3	160
132	Budowa przyłącza	Warszawska 166	4	150
133	Budowa przyłącza	Wilanowska 28	3	160
134	Budowa przyłącza	Wodna 1	0,5	160
135	Budowa przyłącza	Wodna 1A	20	160
136	Budowa przyłącza	Wolna 8A	1	150
137	Budowa przyłącza	Wrzosowa 28	1,5	150
138	Budowa przyłącza	Wysoka 15/17	51	200
139	Budowa przyłącza	Zawadzka 154	14,5	150/160
140	Budowa przyłącza	Zawadzka 78A dz. ewid. 222,202/3	3,1	160
141	Budowa przyłącza	Zgodna 26	-	160
142	Budowa przyłącza	Zielona 87	2	150
143	Budowa przyłącza	Ziemowita 5	1	160
144	Budowa przyłącza	Żeromskiego 29	15	160
145	Budowa przyłącza	Żytnia 20	2,4	150
146	Budowa przyłącza	Jadwigi 14	-	160
147	Budowa przyłącza	Piaskowa 122	10	160
Suma			916,8	

Tab. 17. Ilość wybudowanych przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych (sanitarnych) w latach 2017-2018.

Lp.	Miejsce przyłącza	Ilość wybudowanych przyłączy (szt)/mb							
		wodociągowych		kanalizacyjnych		wodociągowych		kanalizacyjnych	
		mb	szt.	mb	szt.	mb	szt.	mb	szt.
		2017 r.				2018 r.			
1.	do budynków mieszkalnych	5398	47	4332	81	5474	87	4617	138
2.	do innych obiektów	45	1	216	5	352	7	80	9
Suma		5740	48	4548	86	5826	94	4697	147

Ilość ścieków przyjętych na oczyszczalnię i odprowadzonych z oczyszczalni była równa 3 773 992,05 m³ w 2017 r. oraz 3 858 134,50 m³ w roku 2018.

MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH I WEWNĘTRZNYCH

Poprawa nawierzchni dróg poprzez prowadzenie prac modernizacyjnych nie tylko przyczynia się do polepszenia warunków drogowych, ale także do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego. Poprawa nawierzchni dróg jest również działaniem podejmowanym w celu zmniejszenia uciążliwości hałasu drogowego i poprawy stanu środowiska akustycznego.

W 2017 r. Wydział Inwestycji Urzędu Miasta w Tomaszowie Mazowieckim zrealizował następujące prace remontowe i przebudowy dróg gminnych i wewnętrznych:

1. Rozbudowa ulicy Piaskowej

a) Branża drogowa – zakres robót:

- długość 1037 m;
- jezdnia szerokości 6,0 m o nawierzchni ścieralnej z mas bitumicznych, na skrzyżowaniach wyniesionych nawierzchnia z betonowej kostki brukowej;
- powierzchnia jezdni - 6 909,30 m²;
- powierzchnia chodników, opasek, zjazdów indywidualnych o nawierzchni z betonowej kostki brukowej - 3576,5 m²;

b) Branża sanitarna

- kanalizacja deszczowa grawitacyjna o długości 1382,46 m wraz z separatorem substancji ropopochodnych;
- kanalizacja deszczowa tłoczna o długości 174,40 m wraz z przepompownią;

c) Przyłącza kanalizacji sanitarnej do granicy pasa drogowego – 214,68m (30 szt);

• Koszt brutto:

- branża drogowa - 1 495 149,25 zł
- kanalizacja deszczowa - 1 426 175,01 zł
- Przyłącza kanalizacji sanitarnej do granicy pasa drogowego - 32 307,67 zł.

2. Utwardzenie sięgacza od ul. Smugowej (na działkach nr ewidencyjny 499/2 i 505/3 w obrębie 24).

Zakres inwestycji: utwardzenie nawierzchni sięgacza o długości 81 m i o powierzchni 524 m² w tym:

- nawierzchnia z płyt żelbetowych wielootworowych typu „YOMB” o powierzchni 375 m²,
- nawierzchnia z betonowej kostki brukowej o powierzchni 149 m².
- Koszt brutto:
 - branża drogowa – 78 473 03,25 zł.

Poniżej przedstawiono zestawienie inwestycji drogowych wykonanych przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki w 2018 r.:

1. „Drogi wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w celu otwarcia terenów inwestycyjnych usytuowanych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego i Gminy Tomaszów Mazowiecki łączącej drogę ekspresową nr 8 stanowiącą element sieci TEN-T”.

1.1. Droga podstawowa klasy technicznej „D”, kategorii ruchu KR3.

- 1) Długość drogi 485 m.
- 2) Jezdnia o nawierzchni z betonu asfaltowego o szer. 7 m.
- 3) Powierzchnia jezdni 3 376 m².
- 4) Jednostronny ciąg pieszo rowerowy o nawierzchni z betonowej kostki brukowej o szer. 2,5 m i powierzchni 1 044 m².
- 5) Rowy drogowe odkryte o długości 286 m.
- 6) Rów kryty (przepust rurą PEHD Φ 800 mm) do przekraczania drogi przez małe i średnie zwierzęta – długość 180 m.
- 7) Dwa zjazdy publiczne o nawierzchni z kostki betonowej (do przepompowni ścieków P2 oraz do drogi serwisowej) o powierzchni 209 m².
- 8) Przepust pod zjazdem publicznym do przepompowni ścieków P2 (rurą PEHD Φ 600 mm) – długość 17 m.

1.2. Droga serwisowa klasy technicznej „D”, kategorii ruchu KR1.

- długość drogi 359 m,
- Jezdnia o nawierzchni z kruszywa łamanego o zasadniczej szerokości 3,5 m wraz z dwoma placami do zawracania,
- Powierzchnia jezdni 1 727 m².

1.3. Kanalizacja deszczowa

- 1) Rurociągi:
 - kanały z rur PEHD DN400 mm o długości 229 m;
 - kanały z rur PEHD DN300 mm o długości 236,50 m;

- 2) przykanaliki do wpustów ulicznych z rur PEHD DN200 mm (21 szt.) o łącznej długości 91 m;
- 3) Studnie rewizyjne Dn 1200 mm z kręgów betonowych z włazem żeliwnym typu D400 - 16 kpl.;
- 4) Studzienki betonowe wpustowe Dn 500 mm z osadnikiem i wpustem żeliwnym - 21 kpl.;
- 5) Osadnik wirowy jednokomorowy podczyszczający betonowy DN1200 mm - 1 kpl.;
- 6) Wylot do rowu (W2) prefabrykowany żelbetowy dla kanału Ø400 – 1 szt.

1.4. Kanalizacja sanitarna

- 1) Kanalizacja sanitarna grawitacyjna.
 - kanał z rur DN200 PVC-U kl. S SN8 o długości 310,50 m;
 - studnie rewizyjne na kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej PEHD DN1200 - 8 kpl..
- 2) Kanalizacja sanitarna tłoczna
 - kanał ciśnieniowy z rur Dz110 PE100 SDR 17 o długości 338,50 m
 - rury ochronne Dz180x10,7 PE100 SDR17 o długości 6 m
 - studnia PEHD DN1200 - czyszczakowa wyposażona w czyszczak rewizyjny kołnierzowy z zaworem hydrantowym i dwie zasuwę nożowe DN100 kołnierzowe – 1 kpl.
 - tłocznia ścieków sanitarnych P2 wraz z wyposażeniem – 1 kpl.
 - ogrodzenie tłoczni ścieków P2 z siatki stalowej i słupków z rur stalowych wraz z fundamentem i cokołami oraz z bramą stalową rozwieralną – wysokość 1,5 m, długość 22,5 m
 - plac o nawierzchni z betonowej kostki brukowej wokół tłoczni ścieków P2 – powierzchnia 38 m²

1.5. Most żelbetowy jednoprzęsłowy na rzece Czarna Bielina - w km rzeki 5+410

- 1) Długość całkowita 30,50 m.
- 2) Szerokość całkowita 12,90 m.
- 3) Bariery:
 - bariera ochronna H2/W3 z pochwytem o wys. 1,1 - długość 61,20 m;
 - bariera ochronna H2/W3 z pochwytem o wys. 1,2 - długość 61,20 m;
 - bariera ochronna (odcinki początkowe i końcowe) - długość 32 m;
 - bariera ochronna (odcinek przejściowy) - długość 20 m ;
- 4) Schody skarpowe z elementów prefabrykowanych betonowych z pochwytem stalowym - długość 23,20 mb.

- 5) Umocnienia stożków nasypu mostu brukiem na zaprawie betonowej – powierzchnia 137 m².
 - 6) Umodnienie dna i skarp rzeki narzutem kamiennym – długość 55 m.
 - 7) Umocnienie półek dla zwierząt pod mostem i w obrębie mostu betonowymi płytami ażurowymi – powierzchnia 442 m².
 - 8) Odwodnienie mostu.
 - wpusty mostowe żeliwne z rurami spustowymi – 4 kpl.,
 - kolektory deszczowe zbiorcze z rur żywic poliestrowych DN200 mm – długość 48 m.
- Koszt brutto:
 - branża drogowa – 1 312 812,46 zł
 - kanalizacja deszczowa – 270 573,56 zł
 - kanalizacja sanitarna – 505 050,31 zł
 - most MD1 – 1 599 616,87 zł.

2. Przebudowa ul. Sterlinga

a) Branża drogowa

- długość 360,67 m
- jezdnia szer. 6,0 m o nawierzchni z betonu asfaltowego o powierzchni 2 472,50 m²,
- chodniki obustronne o nawierzchni z betonowej kostki brukowej 25x25x8 cm o powierzchni 2 258 m²,
- ścieżka rowerowa o nawierzchni z betonowej kostki brukowej o powierzchni 623m²,
- zatoki postojowe o nawierzchni z betonowej kostki brukowej o powierzchni 1506m²,
- dwa parkingi dla samochodów osobowych na działce nr ewidencyjny 554/4 w obrębie 24 o nawierzchni z betonowej kostki brukowej o powierzchni 653 m².
- drogowe oznakowanie poziome i pionowe.

b) Odwodnienie ul. Sterlinga

- studnie rewizyjne ø 1200 mm z kręgów żelbetowych – 4 kpl.,
- studzienki ściekowe betonowe ø 500 mm z osadnikiem – 17 kpl.,
- studzienki ściekowe betonowe ø 500 mm bez osadnika – 4 kpl.,
- przykanaliki z rur PVC ø 200 mm – 138,18 m.

Koszt przebudowy ulicy Sterlinga wraz z dokumentacją projektową: 1 733 920,01 zł brutto w tym:

- branża drogowa – 1 569 811,33 zł
- odwodnienie – 120 188,68 zł.

3. Utwardzenie nawierzchni ul. Siedmiodomki

- jezdnia wraz z poszerzeniami o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 2407m² ;
- długość 454 m (szer. 5,0 m)
- miejsca postojowe w poszerzeniu jezdni oraz zjazdy bramowe o nawierzchni z betonowej kostki brukowej o powierzchni 372,5 m².

Koszt: 384 024,22 zł brutto.

4. Utwardzenie nawierzchni ul. Barbary

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 1572,50 m² ;
- długość 355 m (szer. 2,75÷5,0 m)

Koszt: 256 538,86 zł brutto.

5. Utwardzenie nawierzchni ul. Andrzeja

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 764 m² ;
- długość 171 m (szer. 4,5 m)

Koszt: 91 361,84 zł brutto.

6. Utwardzenie nawierzchni ul. Tuwima

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 780 m² ;
- długość 156 m (szer. 5,0 m)

Koszt: 93 173,91 zł brutto.

7. Utwardzenie nawierzchni ul. Gabrysiewicz

- jezdnia o nawierzchni z poszerzeniami z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 501,5 m² ;
- długość 93 m (szer. 5,0 m)

Koszt: 61 144,21 zł brutto.

8. Utwardzenie nawierzchni ul. Smolnej

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 1386,0 m² ;
- długość 277 m (szer. 5,0 m)

Koszt: 179 762,84 zł brutto.

9. Utwardzenie nawierzchni ul. Północnej na odcinku od ul. Piaskowej do ul. Wysokiej

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 1010,0 m² ;
- długość 206 m (szer. 5,0 m)

Koszt: 132 101,26 zł brutto.

10. Utwardzenie nawierzchni ul. Kolejowej (odcinek od ul. Podoba do posesji nr 121).

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 1128 m² ;
- długość 240 m (szer. 4,5 m)

Koszt: 133 667,64 zł brutto.

11. Utwardzenie nawierzchni ul. Żwirowej

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 1504 m² ;
- długość 376 m (szer. 4,0 m)

Koszt: 189 399,76 zł brutto.

12. Utwardzenie nawierzchni ul. Odkrywkowej (odcinek od ul. Szymanówek do posesji nr 10)

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 218,25 m² ;
- długość 97 m (szer. 2,25 m)

Koszt: 28 600,24 zł brutto.

13. Utwardzenie nawierzchni ul. Krawieckiej - odgałęzienie ul. Krawieckiej na działce nr ewid. 76 w obrębie 14

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 346,5 m² ;
- długość 115 m (szer. 3,0 m)

Koszt: 39 441,46 zł brutto.

14. Utwardzenie nawierzchni ul. Krawieckiej - odgałęzienie ul. Krawieckiej na działce nr ewid. 84 w obrębie 14

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 365,25 m² ;
- długość 121 m (szer. 3,0 m)

Koszt: 40 883,36 zł brutto.

15. Utwardzenie nawierzchni ul. Krawieckiej - odgałęzienie ul. Krawieckiej na działce nr ewid. 93 i 91/2 w obrębie 14

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 348 m² ;
- długość 98 m (szer. 3,0 m)

Koszt: 38 663,82 zł brutto.

16. Utwardzenie nawierzchni ul. Krawieckiej - odgałęzienie ul. Krawieckiej na działce nr ewid. 98 w obrębie 14

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 294 m² ;
- długość 98 m (szer. 3,0 m)

Koszt: 34 133,46 zł brutto.

17. Utwardzenie nawierzchni ul. Wąwalskiej - odgałęzienie ul. Wąwalskiej na działce nr ewid. 46 w obrębie 19

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 307,50 m² ;
- długość 82 m (szer. 3,75 m)

Koszt: 40 822,97 zł brutto.

18. Utwardzenie nawierzchni ul. Wąwalskiej - odgałęzienie ul. Wąwalskiej na działce nr ewid. 53 w obrębie 19

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 332 m² ;
- długość 82 m (szer. 4,0 m)

Koszt: 41 888,78zł brutto.

19. Utwardzenie nawierzchni ul. Wąwalskiej - odgałęzienie ul. Wąwalskiej na działce nr ewid. 58 w obrębie 19

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 336 m² ;
- długość 84 m (szer. 4,0 m)

Koszt: 43 236,33 zł brutto.

20. Utwardzenie nawierzchni ul. Wąwalskiej - odgałęzienie ul. Wąwalskiej na działce nr ewid. 63 w obrębie 19

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 348,50 m² ;

- długość 82 m (szer. 4,0 m)

Koszt: 41 397,94 zł brutto.

21. Utwardzenie nawierzchni ul. Wąwalskiej - odgałęzienie ul. Wąwalskiej na działce nr ewid. 68 w obrębie 19

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 336 m² ;
- długość 84 m (szer. 4,0 m)

Koszt: 42 379,61 zł brutto

22. Utwardzenie nawierzchni ul. Witosa - odgałęzienie ul. Witosa na działce nr ewid. 315 w obrębie 19

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 434,25 m² ;
- długość 96,5 m (szer. 4,5 m)

Koszt: 54 274,37 zł brutto.

23. Utwardzenie nawierzchni ul. Kamila

- jezdnia o nawierzchni z płyt drogowych wielootworowych typu YOMB o powierzchni 1414 m² ;
- długość 374 m (szer. 3÷4 m)

Koszt: 158 931,14 zł brutto.

24. Przebudowa zagospodarowania terenu wokół nieruchomości przy ul. Niskiej nr 27/29, 27/29A w Tomaszowie Mazowieckim – polegająca na wymianie konstrukcji dróg osiedlowych i chodników, budowie miejsc postojowych o nawierzchni z betonowych płyt ażurowych.

- droga dojazdowa o nawierzchni z betonowej kostki brukowej 344 m²,
- chodniki i poszerzenia chodnika o nawierzchni z betonowej kostki brukowej o powierzchni 244 m²,
- nawierzchnia z betonowych płyt ażurowych o powierzchni 209 m²,
- Koszt: 149 457,60 zł brutto.

25. Utwardzenie terenu przy ul. Polnej 27a i 29 w Tomaszowie Mazowieckim – polegające na wymianie konstrukcji dróg osiedlowych i chodników, budowie miejsc postojowych o nawierzchni z betonowych płyt ażurowych.

- jezdnie i wjazdy bramowe przy budynku nr 25-27 oraz nr 29-31 o nawierzchni z betonowej kostki brukowej 1176 m²,

- chodniki przy budynku nr 25-27 oraz nr 29-31 o nawierzchni z betonowej kostki brukowej o powierzchni 324 m²,
 - miejsca postojowe w poszerzeniu jezdni wzdłuż budynku nr 27a o nawierzchni z betonowych płyt ażurowych o powierzchni 504 m²,
 - miejsca postojowe pomiędzy budynkiem nr 25-27 oraz nr 29-31 o nawierzchni z żelbetowych płyt ażurowych typu YOMB o powierzchni 248 m².
- Koszt: 298 650,00 zł brutto.

Modernizacji dróg gminnych i wewnętrznych dokonał również Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w Tomaszowie Mazowieckim pokrywając koszty realizacji ww. przedsięwzięć z środków własnych. Dane dotyczące prac remontowych oraz przebudowy dróg gminnych i wewnętrznych w latach 2017-2018 przedstawione zostały w poniższej tabeli 17.

Tab. 17. Prace remontowe oraz przebudowa dróg gminnych i wewnętrznych przeprowadzone przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w latach 2017-2018.

2017		
Remont [m ²]	Profilowanie [m ²]	Koszt [zł brutto]
3 796,65	351 839,35	766 236,25
2018		
Remont [m ²]	Profilowanie [m ²]	Koszt [zł brutto]
4 348,09	935 780,05	1 172 943,20

TRANSPORT I KOMUNIKACJA

W latach 2017-2018 Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim realizował działania na rzecz ochrony środowiska oraz poprawy jakości powietrza atmosferycznego. Jednym z kluczowych zadań była realizacja projektu pn. „Niskoemisyjne autobusy hybrydowe wraz z zapleczem technicznym do ich obsługi, elementami nowoczesnego systemu transportu zbiorowego w Tomaszowie Mazowieckim”. Zakres zadania obejmował:

- a) zakup 5 szt. autobusów,
- b) budowę bazy autobusowej wraz z wyposażeniem,
- c) budowę wiaty rowerowej,
- d) nadzór nad robotami budowlanymi,

- e) zarządzanie projektem,
- f) promocję projektu.

Koszt zadania wyniósł 26 586 819,80 zł.

Ponadto, w 2017 r. Gmina Miasto Tomaszów wniosła do Spółki aportem 20 szt. autobusów hybrydowych, zakupionych w ramach projektu pn. „Zakup niskoemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego w Tomaszowie Mazowieckim wraz infrastrukturą towarzyszącą”. Spółka rozpoczęła ich eksploatację w styczniu 2018 r.

Projekty uzyskały dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa III – Transport, Działanie III. 1 Niskoemisyjny transport miejski, Poddziałanie II Niskoemisyjny transport miejski.

Zakupiony tabor stanowi optymalne rozwiązanie dla warunków panujących w Tomaszowie Mazowieckim, stanowiąc inteligentne połączenie wydajnego napędu elektrycznego z napędem konwencjonalnym, spełniającym najbardziej restrykcyjne normy europejskie dotyczące czystości spalin – EURO 6/EEV – pojazdy z silnikiem spalinowym przyjaznym dla środowiska.

W 2018 r. Spółka zakończyła również inwestycję budowy budynku zaplecza technicznego MZK (baza napraw, myjnia, stacja diagnostyczna) wraz z wiatą na autobusy. Budynek bazy autobusowej został zaprojektowany i wykonany w sposób umożliwiający wykorzystanie:

- a) odnawialnych źródeł energii w postaci instalacji solarnej (6 paneli) oraz pomp ciepła (8 szt.) do ogrzewania części pomieszczeń oraz wody,
- b) ścieków z automatycznej myjni (po oczyszczeniu) do mycia pojazdów (praca myjni odbywa się w obiegu zamkniętym),
- c) wód deszczowych do mycia pojazdów (zbiorniki wody deszczowej włączone są do systemu obiegu zamkniętego wody),
- d) ogrzewania gazowego.

Z realizacją powyższego projektu nierozzerwalnie wiąże się wycofanie z eksploatacji 25 szt. wysokoemisyjnych autobusów, w tym 7 szt. autobusów charakteryzujących się normą spalin EURO 1 oraz 18 autobusów charakteryzujących się normą spalin EURO 6.

Zastąpienie najbardziej wyeksploatowanego taboru przez nowe hybrydowe autobusy eksploatowane w Spółce od stycznia 2018 r. wpłynęło na poprawę stanu środowiska naturalnego poprzez redukcję zużycia paliwa i znacznego zmniejszenia emisji szkodliwych substancji emitowanych przez autobusy.

Średnie zużycie paliwa dla nowych autobusów to 28,06 l/100 km przy średnim zużyciu wycofanego taboru w wysokości 34,99 l/100 km. Nowe autobusy do wykonania zadanej pracy przewozowej zużyły 459 079 litrów paliwa ON, przy średnim zużyciu paliwa przez wycofane pojazdy wynoszącym 572 420 litrów ON na wykonanie tej samej pracy przewozowej. Mniejsze zużycie paliwa o 113 341 litrów oleju napędowego znacząco obniżyło emisję szkodliwych substancji. Szacuje, się, że przypuszczalna wartość emisji tlenków azotu przy eksploatacji nowych autobusów spełniających normę EURO 6 może wynieść maksymalnie 400 mg/kWh, co oznacza redukcję zanieczyszczeń o 94% w stosunku do autobusów spełniających normę EURO 2. Zmniejszeniu uległy również limity emisji cząstek stałych (o 66% w porównaniu z normą EURO 5 oraz o 90% w stosunku do normy EURO 3). W chwili obecnej mogą wynosić one do 10 mg/kWh.

W wyniku wprowadzenia hybrydowych autobusów redukcja cząstek stałych PM osiągnęła poziom redukcji o 93,75%.

TERMOMODERNIZACJA I WYMIANA ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Na przełomie maja i czerwca 2018 r. MZK Sp. z o.o. w Tomaszowie Maz. zrealizowała inwestycję polegającą na remoncie wiaty, budynku, stacji paliw, biura Strefy Płatnego Parkowania oraz portierni wraz z remontem i pracami porządkowymi parkingu wewnętrznego MZK. Koszt zadania wyniósł 83 640 zł, a jego zakres obejmował:

a) remont budynku stacji paliw, w tym:

- ✚ remont elewacji budynku stacji paliw wraz z uzupełnieniem tynków i malowaniem,
- ✚ wymiana pokrycia dachowego wiat stacji paliw wraz z obróbkami blacharskimi,
- ✚ malowanie konstrukcji wiat stacji paliw oraz pokryw zbiorników ziemnych,
- ✚ remont obudowy naziemnej wlewu paliw do zbiorników podziemnych poprzez zabicie tynków zewnętrznych, wykonanie nowych tynków, uzupełnienie pozostałych braków, przygotowanie powierzchni pod malowanie oraz malowanie powierzchni farbą elewacyjną,
- ✚ wzmocnienie istniejącej nawierzchni pod wiatą stacji paliw oraz ułożenie chodnika z kostki brukowej betonowej na podsypce cementowo-wapniowej wraz z wywiezieniem gruzu i utylizacją,

b) remont parkingu wewnętrznego, w tym:

- ✚ rozbiórka istniejących fragmentów płotu żelbetowego i ogrodzenia metalowego na terenie parkingu wraz z wywiezieniem i utylizacją,
- ✚ rozbiórka wiaty rowerowej z konstrukcji stalowej wraz z wywiezieniem i utylizacją,
- ✚ korytowanie terenu parkingu, usunięcie darniny i zbędnego piasku oraz ziemi i ich utylizacja,
- ✚ uzupełnienie braków w powierzchni terenu wraz z zagęszczeniem,
- ✚ wymiana krawężników betonowych,
- ✚ zakupienie, dowóz oraz rozłożenie i zagęszczenie na terenie parkingu szlaki,

c) remont budynku i pomieszczeń portierni i Biura Strefy Płatnego Parkowania wraz z uzupełnieniem tynków i malowaniem, w tym:

- ✚ rozebranie w pomieszczeniu SPP portierni ściennej z płytek wraz z wywiezieniem gruzu i utylizacją,
- ✚ wykonanie w pomieszczeniu SPP okładziny ściennej gipsowo-kartonowej wraz z gruntowaniem i malowaniem,
- ✚ ułożenie na podłodze w biurze SPP płytek gresowych,
- ✚ wykonanie w pomieszczeniu SPP izolacji cieplnej dachu wraz z wykonaniem okładziny gipsowo-kartonowej i malowaniem sufitu,
- ✚ wykonanie w pomieszczeniu portierni izolacji cieplnej dachu wraz z wykonaniem okładziny gipsowo-kartonowej i malowaniem sufitu,
- ✚ remont ścian w pomieszczeniu portierni wraz z szpachlowaniem nierówności, gruntowaniem i malowaniem,
- ✚ ocieplenie ścian budynku portierni oraz Biura Strefy Płatnego Parkowania płytami styropianowymi o grubości 15 cm wraz z wykonaniem elewacji cienkowarstwowej z akrylowych tynków dekoracyjnych,

d) usunięcie słupa oświetleniowego z terenu parkingu wewnętrznego MZK wraz z wywiezieniem gruzu i utylizacją.

We wrześniu 2018 r. Spółka dokonała zmiany źródła ogrzewania budynku administracyjnego z olejowego na gazowe. Zainstalowany został kocioł Buderus Logamax plus GB162-70 V2 o mocy znamionowej 63 kW i sprawności normatywnej przy parametrach wg DIN 4702-8 75/60°C % 106,6 40/30°C % 110. Koszt zadania to 39 175,50 zł. Zakres zadania obejmował:

- a) wykonanie dokumentacji wymiany kotła oraz uzyskanie pozwolenia na budowę,
- b) demontaż starego kotła olejowego i urządzeń kotła,
- c) zakup, dostawa i montaż kotła gazowego,
- d) dostosowanie instalacji grzewczej do nowego źródła zasilania,
- e) doprowadzenie instalacji gazowej do kotłowni,
- f) uruchomienie i sprawdzenie instalacji,
- g) kupno i montaż nowego komina dwupłaszczyznowego,
- h) montaż czujników temperatury w korytach do sterowania pracą kotła,
- i) wymiana drzwi do kotłowni na przeciwpożarowe,
- j) zgłoszenie wykonania robót do nadzoru,
- k) uruchomienie kotła po odbiorze technicznym.

W październiku 2018 r. dokonano zmiany źródła ogrzewania budynku portierni oraz Strefy Płatnego Parkowania z elektrycznego na gazowe. Koszt zadania wyniósł 22 880,58 zł.

Zadanie swoim zakresem obejmowało:

- a) zakup mapy do celów projektowych,
- b) wykonanie projektu budowlanego instalacji zewnętrznej i wewnętrznej gazowej wraz z uzyskaniem niezbędnych opinii i decyzji pozwolenia na budowę,
- c) wykonanie robót budowlanych oraz uzyskanie pozwolenia na budowę,
- d) zakup, dostawę i montaż kotła gazowego o mocy min. 12 kW,
- e) wykonanie odprowadzenia spalin z zabezpieczeniem przed destrukcyjnym ich działaniem,
- f) wykonanie wentylacji grawitacyjnej,
- g) zakup, dostawa i montaż grzejników aluminiowych z zaworem termostatycznym,
- h) zakup, dostawa i montaż zewnętrznej skrzynki gazowej,
- i) wykonanie robót ziemnych i odtworzeniowych,
- j) wykonanie instalacji gazowej zewnętrznej,
- k) wykonanie instalacji gazowej zewnętrznej,
- l) wykonanie prac malarskich, tynkarskich po przekłuciach,
- m) wykonanie prób szczelności instalacji zewnętrznej i wewnętrznej gazu,
- n) wykonanie oceny technicznej przewodów i prawidłowości podłączeń kominowych, spalinowych i wentylacyjnych budynku,
- o) przekazanie deklaracji zgodności z przepisami z zakresu bezpieczeństwa produktu na kocioł gazowy,
- p) dokonanie rozruchu kotła,

- q) uporządkowanie terenu po wykonanych pracach budowlanych,
- r) wywóz i utylizacja gruzu,
- s) zgłoszenie rozpoczęcia i zakończenia robót do właściwego organu,
- t) uzyskanie decyzji pozwolenia na użytkowanie,
- u) opracowanie kompletnej dokumentacji powykonawczej,
- v) wykonanie inwentaryzacji powykonawczej.

W latach 2017-2018 Powiat Tomaszowski zrealizował następujące zadania termomodernizacyjne:

1. Termomodernizacja dachu budynku Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przy ul. Majowej 1/13. Koszt inwestycji – 301 214,20 zł.
2. Termomodernizacja budynku filii Domu Pomocy społecznej Nr 1 przy ul. Farbiarskiej 27/29. Koszt inwestycji wraz z wykonaniem przyłącza ciepłowniczego – 2 368 540,00 zł.

Ponadto wykonana została dokumentacja projektowo-kosztorysowa o wartości 13 530,00 zł pod realizację zadania polegającego na termomodernizacji budynku Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tomaszowie Maz., przy ul. Majowej 1/13.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Grota” w październiku 2017 r. zrealizowała projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej pn. „Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w Spółdzielni Mieszkaniowej GROTA w Tomaszowie Mazowieckim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014-2020; Oś priorytetowa IV – Gospodarka niskoemisyjna. Inwestycja polegała na likwidacji punktowych źródeł energii cieplnej w 9 budynkach mieszkalnych wielorodzinnych (8 budynków po 16 lokali mieszkalnych oraz jeden budynek 10-cio lokalowy) objętych projektem i zastąpienie ich Odnawialnym Źródłem Energii w postaci powietrznych pomp ciepła. W miejsce punktowych źródeł ciepła, którymi były m.in. kuchnie węglowe, kotły węglowe, piece kaflowe oraz kotły gazowe jedno- i dwufunkcyjne, zainstalowane zostały nowe systemy zbiorowego ogrzewania oparte na powietrznych pompach ciepła, oddzielne dla każdego budynku mieszkalnego objętego projektem. Dodatkowo wybudowane zostały zbiorcze instalacje C.O. i C.W.U.

Inwestycja została zrealizowana w Tomaszowie Mazowieckim na osiedlu „Michałówek” w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych położonych w następujących lokalizacjach:

- ✚ przy ul. Nadrzecznej 24/26,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 27,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 29/31,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 32,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 33/35,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 34/36,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 37/39,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 41/43,
- ✚ przy ul. Nadrzecznej 42/44.

Powietrzną pompę ciepła zainstalowano również w budynku zarządzanym przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Grota” położonym przy ul. Spalskiej 114A.

Koszt powyższej inwestycji to 2 675 843,85 zł.

W poniższej tabeli 18. przedstawiono dane dotyczące uzyskanego efektu ekologicznego w postaci redukcji emisji emitowanych zanieczyszczeń po wykonaniu instalacji powietrznych pomp ciepła na os. „Michałów” pod pn. „Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w Spółdzielni Mieszkaniowej GROTA w Tomaszowie Mazowieckim”.

Tab. 18. Efekt ekologiczny uzyskany wykonaniu instalacji powietrznych pomp ciepła na osiedlu „Michałówek” w Tomaszowie Maz.

Rodzaj zanieczyszczenia	Emisja przed realizacją projektu [kg]	Emisja po realizacji projektu [kg]	Redukcja emisji zanieczyszczeń [kg]
CO ₂	310730	199555	111175
PM 10	163	0	163
PM 2,5	146	0	146
benzo(a)piren	194	0	194

Poniższa tabela 19. przedstawia zestawienie wykonanych inwestycji termomodernizacyjnych przeprowadzonych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Grota” w roku 2017.

Tab. 19. Zestawienie wykonanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Grota” inwestycji termomodernizacyjnych w 2017 r.

Lp.	Adres budynku	Parametry materiału izolacyjnego			Zakres robót	Data zakończenia robót	Koszty inwestycji [zł brutto]
		Grubość materiału izolacyjnego	Współczynnik materiału izolacyjnego oraz jego rodzaj [W/mK]	Powierzchnia przegród ocieplanych [m ²]			
1.	ul. Biernackiego 9	10 cm	Styropian 0,035	520	Remont pokrycia dachowego wraz z dociepleniem połaci dachowej styropianem laminowanym papą oraz dociepleniem gzymsów	11.09.2017	72 500
2.	ul. Biernackiego 11	10 cm	Styropian 0,035	520		12.12.2017	73 160

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” w 2017 r. zrealizowała szereg prac termomodernizacyjnych, w ramach których modernizacji poddanych został 16 budynków należących do zasobów Spółdzielni w następujących zakresach i lokalizacjach:

a) poprzez docieplenie stropów w piwnicach budynków:

- ✚ blok nr 62 przy ul. W. Panfil 28A – koszt realizacji zadania 33 387,55 zł,
- ✚ blok nr 65 przy ul. W. Panfil 22 – koszt realizacji zadania 48 982,67 zł,
- ✚ blok nr 77 przy ul. Granicznej 23 – koszt realizacji zadania 44 819,91 zł,
- ✚ blok nr 9 przy ul. Sterlinga 1 – koszt realizacji zadania 41 580,00 zł,

b) poprzez docieplenie elewacji budynków:

- ✚ blok nr 61 przy ul. W. Panfil 28 – koszt realizacji zadania 40 176,00 zł,
- ✚ blok nr 64 przy ul. W. Panfil 24 – koszt realizacji zadania 40 176,00 zł,
- ✚ blok nr 66 przy ul. W. Panfil 20 – koszt realizacji zadania 40 176,00 zł,
- ✚ blok nr 67 przy ul. W. Panfil 18 – koszt realizacji zadania 40 176,00 zł,
- ✚ blok nr 74 przy ul. Granicznej 33/35A – koszt realizacji zadania 62 640,00 zł,
- ✚ blok nr 75 przy ul. Granicznej 33/35 – koszt realizacji zadania 66 636,00 zł,
- ✚ blok nr 5 przy ul. Granicznej 48/50 – koszt realizacji zadania 34 668,00 zł,
- ✚ blok nr 7 przy ul. Granicznej 42 oraz blok nr 6 przy ul. Granicznej 44/46 – koszt realizacji zadania 120 312,00 zł,

- ✚ blok nr 21 przy ul. Sterlinga 10 – koszt realizacji zadania 22 896,00 zł,
- ✚ blok nr 26 przy ul. Synów Pułku 4 – koszt realizacji zadania 27 604,47 zł,
- ✚ siedziba Spółdzielni Mieszkaniowej „Przodownik” przy u. W. Panfil 5 – koszt realizacji zadania 68 265,00 zł.

W 2018 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” poddała termomodernizacji 8 budynków w lokalizacjach wskazanych poniżej. Prace swoim zakresem obejmowały:

a) docieplenie stropów w piwnicach budynków:

- ✚ blok nr 9 i blok nr 51 przy ul. Sikorskiego 11 – koszt realizacji zadania 39 015,11 zł,

b) docieplenie elewacji budynków:

- ✚ blok nr 7 przy ul. Głowackiego 35/37 – koszt realizacji zadania 68 727,99 zł,
- ✚ blok nr 4 przy ul. Sikorskiego 2a – koszt realizacji zadania 43 740,00 zł,
- ✚ blok nr 6 przy ul. Sikorskiego 4 – koszt realizacji zadania 38 772,00 zł,
- ✚ blok nr 60 przy ul. W. Panfil 30a – koszt realizacji zadania 85 512,20 zł,
- ✚ blok nr 63 przy ul. W. Panfil 26 – koszt realizacji zadania 43 200,00 zł,
- ✚ blok nr 1A, 1B, 1C przy ul. Granicznej 41/43 – koszt realizacji zadania 171 288,00 zł,
- ✚ blok nr 10 przy ul. Polnej 30 – koszt realizacji zadania 37 260,00 zł.

Wykaz prac termomodernizacyjnych i innych mających na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego w mieście, zrealizowanych w latach 2017-2018 przez Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. przedstawia poniższa tabela 20.

Tab. 20. Wykaz prac termomodernizacyjnych przeprowadzonych przez TTBS Sp. z o.o. w latach 2017-2018.

Lp.	Adres	Typ modernizacji	Koszt [w zł brutto]
1	Warszawska 21/23	Docieplenie elewacji budynku frontowego od strony podwórka	144 961,86
2	Konstytucji 3 Maja 17	Docieplenie ściany szczytowej budynku	37 965,39
3	Długa 54	Docieplenie ściany szczytowej budynku	20 446,81
4	Konstytucji 3 Maja 45	Docieplenie dwóch ścian budynku	143 370,00
5	Majowa 15	Wyłonienie wykonawcy na montaż paneli fotowoltaicznych – montaż w 2019 r.	39 360,00

W poniższej tabeli 21. został przedstawiony wykaz prac termomodernizacyjnych zrealizowanych w latach 2017-2018 przez Wspólnotę Mieszkaniową przy ul. Zgorzelickiej 14/18.

Tab. 21. Wykaz prac termomodernizacyjnych przeprowadzonych przez Wspólnotę Mieszkaniową przy ul. Zgorzelickiej 14/18 w Tomaszowie Maz. w 2017 r.

Lp.	Typ modernizacji	Koszt [w zł brutto]	Data zakończenia
1.	Przebudowa systemu grzewczego polegająca na podłączeniu budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej	4 337,00	15.09.2017 r.
2.	Budowa dwufunkcyjnego węzła ciepłego dla wewnętrznej instalacji CWU (poziomy i piony) w miejscu kotłowni gazowej oraz likwidacja indywidualnych piecyków gazowych	251 000,00	20.11.2017 r.
3.	Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 4,5 kW	26 665,00	30.11.2017 r.
4.	Wymiana oświetlenia w częściach wspólnych budynku na energooszczędne	16 075,00	05.12.2017 r.

W 2018 r. Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Zgorzelickiej 14/18 w Tomaszowie Maz zakończyła drugi etap prac termomodernizacją budynku polegającą na ociepleniu ścian zewnętrznych, podmurówki i dachu, wymianą stolarki okiennej w częściach wspólnych i stolarki drzwiowej zewnętrznej. Koszt realizacji powyższego zadania wyniósł 674 115,35 zł. Odbiór prac zakończył się 27.07.2018 r.

Zarząd Nieruchomości Województwa Łódzkiego w latach 2017-2018 zrealizował zadanie pn. „Termomodernizacja budynku głównego i biblioteki Centrum Kształcenia Ustawicznego Samorządu Województwa Łódzkiego w Tomaszowie Mazowieckim: ocieplenie ścian zewnętrznych i dachu, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej, wymiana instalacji c.o.”. Koszt inwestycji to 2.207.115.01 zł.

Wśród głównych celów projektu wymienia się:

- ✚ poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz poprawę jakości środowiska,
- ✚ zmniejszenie zapotrzebowania na energię,
- ✚ obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych,
- ✚ ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza odpowiedzialnych za powstawanie zjawiska tzw. niskiej emisji oraz emisji gazów cieplarnianych,
- ✚ redukcję ubytków ciepła z budynku, która pozwoli na zmniejszenie kosztów energii,

- ✚ poprawę warunków pracy, uczenia się i mieszkania w budynkach użyteczności publicznej, a także podwyższenie bezpieczeństwa użytkowników budynków.

Zakres prac remontowych przeprowadzonych w budynku głównym Centrum Kształcenia Ustawicznego obejmował:

- ✚ wykonanie izolacji poziomej i pionowej ścian piwnic,
- ✚ ocieplenie ścian piwnic i nadziemia,
- ✚ wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej,
- ✚ wymianę instalacji C.O.,
- ✚ wymianę kotłowni węglowej na gazową,
- ✚ ocieplenie stropodachu wentylowanego,
- ✚ montaż paneli słonecznych dla przygotowania c.w.u.,
- ✚ montaż paneli fotowoltaicznych z wymianą źródeł światła w budynkach.

Zakres prac remontowych przeprowadzonych w budynku Biblioteki obejmował:

- ✚ wykonanie izolacji poziomej i pionowej ścian fundamentowych,
- ✚ wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej,
- ✚ wymianę instalacji C.O.,
- ✚ ocieplenie stropodachu niewentylowanego,
- ✚ montaż paneli słonecznych dla przygotowania c.w.u.,
- ✚ montaż paneli fotowoltaicznych wraz z wymianą źródeł światła w budynku.

Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza atmosferycznego w latach objętych raportem przeprowadziła również Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki. Zrealizowane prace polegały m.in. na poddaniu budynków termomodernizacji oraz podłączeniu budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej.

1. Budynki podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej:

1) Trzy budynki przy ul. Strzeleckiej 24/26:

- ✚ budynek „Areny Lodowej”,
 - ✚ budynek maszynowni „Areny Lodowej”,
 - ✚ budynek „Kęgielni”.
- ✚ Koszt brutto: 20 320,52 zł.

2. Budynki poddane termomodernizacji:

1) Jeden budynek schroniska dla osób bezdomnych wraz z kotłownią z siedzibą przy ul. Luboszewskiej 71 (na działce nr ewid. 101/3 w obrębie 4).

- ✚ Koszt brutto: 203 157,92.

BUDOWA I MODERNIZACJA ODCINKÓW SIECI GAZOWEJ I PRZYŁĄCZY GAZOWYCH

W 2017 r. na terenie Tomaszowa Mazowieckiego wybudowanych zostało 371 mb odcinków sieci gazowej w ulicach Staszica, Mostowej, Mickiewicza i Piastowskiej. Modernizacji uległo 954,41 mb odcinków sieci gazowej w ulicach Barlickiego i Warszawskiej.

W 2018 r. wybudowano 215 mb odcinków sieci gazowej w następujących ulicach: Piekarskiej, Joselewicza, Siennej, Legionów, Żeromskiego i Niemcewicza. Nie prowadzono natomiast modernizacji odcinków sieci gazowej.

W latach objętych raportem wybudowano na terenie miasta 117 szt. przyłączy gazowych (788 mb): 54 szt. (182 mb) w 2017 r. oraz 63 szt. (66 mb) w roku 2018.

W 2017 r. przyłącza zostały wybudowane w ulicach: Botanicznej, Brackiej, Brukowej, Chopina, Chrobrego, Dąbrowskiej, Długiej, Dolnej, Fabrycznej, Gajowej, Garbarskiej, Górnej, Grota-Roweckiego, Grunwaldzkiej, Hallera, Irysowej, Jagiellońskiej, Kilińskiego, Kilińskiego/Mickiewicza, Majowej, Mickiewicza, Mostowej, Narutowicza, Niemcewicza, Niskiej, Nowowiejskiej, Obwodowej, Piaskowej, Piastowskiej, Piekarskiej, Piłsudskiego, Sosnowej, Spalskiej, Staszica, Stolarskiej, Szczęśliwej, Ujezdzkiej, Warszawskiej, Wodnej, Wysokiej, Zakątnej, Zawadzkiej, Zgodnej, a w roku 2018 w ulicach: Barlickiego, Bezdomnej, Cegielnianej, Chopina, długiej, Farbiarskiej, Górnej, Granicznej, Grota-Roweckiego, Grzybowej, Hallera, Jagiellońskiej, Jarzębinowej, Joselewicza, Legionów, Lewej/Smugowej, Majowej, Mireckiego, Narewskiego, Niemcewicza, Nowy Port, Ogrodowej, Piłsudskiego, Popieluszki, Siennej, Spalskiej, Szafirowej, Szarotki, Szczęśliwej, Św. Antoniego, Ujezdzkiej, Warszawskiej, Wiejskiej, Wodnej, Zakątnej, Zawadzkiej, Zgodnej, Zgorzelickiej i Żeromskiego.

Długość czynnych gazociągów ogółem na terenie miasta wynosi 103 260 mb, natomiast ilość czynnych przyłączy gazowych wynosi 3 519 szt. (w tym 3 206 szt. przyłączy mieszkalnych - według stanu na dzień 31.12.2018 r.).

BUDOWA, ROZBUDOWA I MODERNIZACJA SIECI CIEPŁOWNICZEJ WRAZ Z LIKWIDACJĄ GAZOWYCH PODGRZEWACZY WODY I MODERNIZACJĄ INSTALACJI WOD-KAN

W latach 2017-2018 Powiat Tomaszowski zrealizował następujące prace polegające na budowie przyłączy do sieci ciepłowniczej:

1. Budowa przyłącza ciepłowniczego w ul. Farbiarskiej (dla budynków położonych przy ul. Farbiarskiej 20/24):
 - a) długość przyłącza – 91,5 m,
 - b) koszt inwestycji – 23 616,53 zł;
2. Budowa przyłącza ciepłowniczego w ul. Fabrycznej (dla budynku filii DPS Nr 1 przy ul. Farbiarskiej 27/29):
 - a) długość przyłącza – 51,4 m,
 - b) koszt inwestycji – 73 800,00 zł.

W latach 2017-2018 Spółdzielnia Mieszkaniowa „Grota” zrealizowała także inwestycje polegające na wymianie instalacji wodno-kanalizacyjnej, przedstawione w poniższej tabeli 22. Ww. prace polegały m.in. na:

- ✚ wymianie pionów instalacji wody zimnej, ciepłej i cyrkulacyjnej oraz instalacji kanalizacyjnej,
- ✚ wymianie poziomów (w piwnicach) instalacji wody zimnej, ciepłej i cyrkulacyjnej oraz instalacji kanalizacyjnej,
- ✚ wymianie odpływów kanalizacji sanitarnej od przyborów sanitarnych,
- ✚ włączeniu urządzeń do instalacji kanalizacyjnej wraz z wymianą muszli ustępowych,
- ✚ wymianie wodomierzy.

Tab. 22. Zestawienie wykonanych inwestycji wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnych w latach 2017-2018 w budynkach zarządzanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Grota”.

Lp.	Adres budynku	Data zakończenia robót	Koszty inwestycji [w zł brutto]
1.	ul. Biernackiego 12/14	12.06.2017	224 000
2.	ul. Chemików 1	19.03.2018	154 332
3.	ul. Chemików 3	29.06.2018	154 332
4.	ul. Biernackiego 5	26.09.2018	126 792

W latach 2017-2018 Spółdzielnia Mieszkaniowa „Grota” nie wykonywała nowych przyłączy do sieci ciepłowniczej.

W 2017 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” wykonała przyłącza ciepłownicze w następujących lokalizacjach:

- a) do budynków mieszkalnych wielorodzinnych należących do Spółdzielni:
 - ✚ blok nr 4 przy ul. Dzieci Polskich 35 – dł. przyłącza 56,4 m, koszt realizacji zadania 28 865,76 zł,
 - ✚ blok nr 5 przy ul. Dzieci Polskich 37 – dł. przyłącza 30,3 m, koszt realizacji zadania 24 750,79 zł,
 - ✚ blok nr 8 przy ul. Ostrowskiego 20 – dł. przyłącza 70,9 m, koszt realizacji zadania 36 643,63 zł,
 - ✚ blok nr 9 przy ul. Ostrowskiego 18 – dł. przyłącza 63,7 m, koszt realizacji zadania 36 643,63 zł,
 - ✚ blok nr 10 przy ul. Ostrowskiego 16 – dł. przyłącza 184,4 m, koszt realizacji zadania 48 643,54 zł,
 - ✚ blok nr 11 przy ul. Ostrowskiego 8/10 – dł. przyłącza 34,2 m, koszt realizacji zadania 36 643,63 zł,
- b) do budynku pawilonu handlowo-usługowego przy ul. Ostrowskiego 12 należącego do Spółdzielni Mieszkaniowej „Przodownik” – dł. przyłącza 6,4 m, koszt realizacji zadania 15 886,81 zł.

W 2018 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” wykonała przyłącza ciepłownicze w następujących lokalizacjach:

- a) do budynku mieszkalnego jednorodzinnego przy ul. Zawadzkiej 80A – dł. przyłącza 47,47 m, koszt realizacji zadania 27 023,97 zł,
- b) do pawilonu usługowego przy ul. Kwiatowej 11A – dł. przyłącza 6,0 m, koszt realizacji zadania 14 398,82 zł.

W 2017 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” zlikwidowała piecyki gazowe w 13 budynkach mieszkalnych wielorodzinnych należących do zasobów Spółdzielni w następujących lokalizacjach:

- ✚ blok nr 20 przy ul. T. Seweryna 3,
- ✚ blok nr 21 przy ul. T. Seweryna 5,
- ✚ blok nr 22 przy ul. T. Seweryna 7,
- ✚ blok nr 16 przy ul. Ks. Skorupki 9/11,

- ✚ blok nr 17 przy ul. Ks. Skorupki 13/15,
- ✚ blok nr 18 przy ul. Ks. Skorupki 10,
- ✚ blok nr 19 przy ul. Kombatantów 15,
- ✚ blok nr 4 przy ul. Dzieci Polskich 35,
- ✚ blok nr 5 przy ul. Dzieci Polskich 37,
- ✚ blok nr 8 przy ul. Ostrowskiego 20,
- ✚ blok nr 9 przy ul. Ostrowskiego 18,
- ✚ blok nr 10 przy ul. Ostrowskiego 16,
- ✚ blok nr 11 przy ul. Ostrowskiego 8/10.

Łączny koszt realizacji działań przeprowadzonych w 2017 r. wyniósł 1 776 500,00 zł i obejmował usunięcie piecyków gazowych w lokalach mieszkalnych oraz wykonanie wewnętrznych instalacji ciepłej wody użytkowej i wody cyrkulacyjnej wraz z wykonaniem węzłów cieplnych oraz pozostałej niezbędnej infrastruktury.

W 2018 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik” nie realizowała działań związanych z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody.

Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w latach 2017-2018 przeprowadziło szereg działań mających na celu modernizację instalacji c.o. łącznie z podłączeniem ciepła miejskiego, likwidacją gazowych ogrzewaczy wody oraz wymianą instalacji wodno-kanalizacyjnej, a także związanych z modernizacją źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych. Wykaz przeprowadzonych prac prezentują poniższe tabele 23. i 24.

Tab. 23. Wykaz modernizacji instalacji c.o. (w tym podłączenie ciepła miejskiego) przeprowadzonych przez TTBS Sp. z o.o., likwidacji gazowych ogrzewaczy wody, wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnej w latach 2017-2018.

Lp.	Inwestor	Adres	Zakres prac	Koszt inwestycji [zł brutto]	Data zakończenia prac
1.	Wspólnota Mieszkaniowa	Topolowa 8	Wykonanie jednofunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody	172 000,00	12.04.2017 r.
2.	Wspólnota Mieszkaniowa	Topolowa 12	Wykonanie jednofunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji wodno-	172 000,00	04.08.2017 r.

			kanalizacyjnej, rozproszanie instalacji ciepłej wody użytkowej wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody		
3.	Wspólnota Mieszkaniowa	Grunwaldzka 32	Podłączenie ciepła miejskiego – wykonanie indywidualnego dwufunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji zimnej wody i kanalizacji, wykonanie instalacji centralnego ogrzewania oraz rozproszanie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z robotami towarzyszącymi w pomieszczeniu węzła	230 000,00	25.08.2017 r.
4.	Wspólnota Mieszkaniowa	Grunwaldzka 24	Budowa wewnętrznej instalacji gazu ziemnego dla potrzeb budynku mieszkalnego wielorodzinnego, likwidacja pieców i kotłów węglowych, montaż kotłów gazowych dwufunkcyjnych	74 490,00	15.09.2017 r.
5.	Wspólnota Mieszkaniowa	Zgorzelicka 6	Podłączenie ciepła miejskiego – wykonanie indywidualnego dwufunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji zimnej wody i kanalizacji, wykonanie instalacji centralnego ogrzewania oraz rozproszanie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z robotami towarzyszącymi w pomieszczeniu węzła	125 000,00	26.09.2017 r.
6.	Wspólnota Mieszkaniowa	Niska 27/29A	Wykonanie dwufunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, rozproszanie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody i robotami towarzyszącymi w pomieszczeniu węzła	120 000,00	19.10.2017 r.
7.	TTBS – budynek komunalny	Piłsudskiego 21	Podłączenie ciepła miejskiego – budowa instalacji sanitarnych, centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i cyrkulacji wraz ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczenia pralni na węzeł cieplny na posesji.	270 935,56	20.10.2017 r.

8.	Wspólnota Mieszkaniowa	Niska 31	Wykonanie dwufunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody i robotami towarzyszącymi w pomieszczeniu węzła	132 000,00	15.12.2017 r.
9.	TTBS – budynek komunalny	Narutowicza 7	Budowa wewnętrznej instalacji gazu ziemnego w budynku usługowym	40 342,00	29.12.2017 r.
10.	Wspólnota Mieszkaniowa	Niska 18A	Wykonanie dwufunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody i robotami towarzyszącymi w pomieszczeniu węzła	115 000,00	19.02.2018 r.
11.	Wspólnota Mieszkaniowa	Niska 18B	Wykonanie jednofunkcyjnego węzła cieplnego c.w.u., modernizacja instalacji zimnej wody i kanalizacji, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody w budynku	131 379,00	18.04.2018 r.
12.	TTBS – budynek komunalny	Narutowicza 7	Wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w lokalu użytkowym „A” w budynku usługowym, rozprowadzenie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, wymiana instalacji wody zimnej, rozbudowa instalacji kanalizacji sanitarnej, zakup i podłączenie kotła gazowego do istniejącej instalacji gazowej wraz z uruchomieniem	18 270,62	18.05.2018 r.
13.	Wspólnota Mieszkaniowa	Barlickiego 10/12, Krzywa 17/19, Barlickiego 14	Podłączenie ciepła miejskiego – wykonanie i uruchomienie dwufunkcyjnych węzłów ciepłych na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w każdym budynku, modernizacja instalacji zimnej wody i kanalizacji,	353 683,88	05.06.2018 r.

			rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody		
14.	TTBS – budynek komunalny	Joselewicza 11	Budowa wewnętrznej instalacji gazu ziemnego dla potrzeb budynku mieszkalnego wielorodzinnego na odcinku od szafki na kurek główny do projektowanych odbiorników gazu oraz zakup 4 szt. kotłów gazowych, montaż i przyłączenie przewodów kominowych, spalinowych i wentylacyjnych, wykonanie instalacji (c.o. i c.w.u.) w lokalach mieszkalnych, demontaż istniejących urządzeń	82 575,60	13.06.2018 r.
15.	Wspólnota Mieszkaniowa	Topolowa 5	Wykonanie jednofunkcyjnego węzła cieplnego, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej oraz cyrkulacji wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody w budynku	122 490,00	14.06.2018 r.
16.	Wspólnota Mieszkaniowa	Topolowa 7	Wykonanie jednofunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody	159 834,00	28.06.2018 r.
17.	Wspólnota Mieszkaniowa	Długa 29/35	Wykonanie wewnętrznej instalacji gazu, instalacji sanitarnej wraz ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczenia pralni na kotłownię gazową, instalacja gazowa na odcinku od szafki na kurek główny i reduktor do kuchni, kotłowni gazowa, w niej dwa kotły gazowe, wprowadzenie ciepłej wody, wymiana zimnej wody i kanalizacji, rozprowadzenie centralnego ogrzewania	287 967,88	31.08.2018 r.
18.	TTBS – budynek komunalny	Barlickiego 20	Podłączenie ciepła miejskiego – budowa wewnętrznych instalacji sanitarnych w budynku mieszkalnym wielorodzinnym wraz z wydzieleniem części pomieszczenia usługowego na pomieszczenie węzła	278 839,94	27.09.2018 r.

			ciepłego, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej i centralnego ogrzewania		
19.	Wspólnota Mieszkaniowa	Zagajnikowa 5	Wykonanie jednofunkcyjnego węzła cieplnego, modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, rozprowadzenie instalacji ciepłej wody użytkowej wraz z likwidacją gazowych podgrzewaczy wody	190 000,00	24.10.2018 r.
20.	TTBS – budynek komunalny	Farbiarska 18	Podłączenie ciepła miejskiego – etap pierwszy: wykonanie i uruchomienie indywidualnego dwufunkcyjnego węzła cieplnego wraz z robotami towarzyszącymi w pomieszczeniu węzła	90 524,00	08.11.2018 r.
21.	Wspólnota Mieszkaniowa	Tkacka 21	Budowa wewnętrznej instalacji gazu ziemnego, instalacja gazowa na odcinku od szafki na kurek główny do odbiorników gazu w poszczególnych lokalach wraz z przewodami kominowymi, spalinowymi i wentylacyjnymi, montaż kotłów gazowych dwufunkcyjnych	177 100,00	23.11.2018 r.

Tab. 24. Wykaz przeprowadzonych przez TTBS Sp. z o.o. modernizacji źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych w latach 2017-2018.

Lp.	Adres	Typ modernizacji	Koszt [w zł brutto]
1.	Główna 4/6	Przebudowa pieca typu A2	2 592,00
2.	Słowackiego 28/30	Przebudowa pieca typu A1	2 484,00
3.	Wschodnia 22	Rozbiórka pieca i postawienie nowego pieca typu A2	4 428,00
4.	Niebrowska 12	Nowy piec typu „Słupek”	1 943,52
5.	Krzyżowa 24	Nowy piec typu „Słupek”	2 357,89
6.	Piłsudskiego 11	Przebudowa pieca kaflowego typu A2	2 592,00
7.	Warszawska 21/23	Przebudowa pieca kaflowego typu A1	2 484,00
8.	Legionów 49	Rozbiórka pieca kaflowego	648,00
9.	Krzyżowa 16/18	Przebudowa pieca kaflowego typu A1	2 484,00
10.	Polna 1	Przebudowa pieca kaflowego typu A2	2 592,00
11.	Konstytucji 3 Maja 31	Rozbiórka pieca, przebudowa pieca typu A2, postawienie nowego pieca kaflowego w ramie stalowej	6 145,24
12.	Grota Roweckiego 19	Przebudowa pieca kaflowego typu A1	2 484,00
13.	Barlickiego 20	Przebudowa pieca kaflowego typu B2	2 808,00

14.	Warszawska 47	Przebudowa pieca kaflowego typu A1	2 484,00
15.	Warszawska 21/23	Przebudowa pieca kaflowego typu A1	2 484,00
16.	Krzyżowa 24	Naprawa pieca kaflowego wraz z wymianą rury	838,30
17.	Warszawska 21/23	Naprawa pieca kaflowego typu A2	1 113,25
18.	Św. Antoniego 58	Przebudowa pieca kaflowego typu B2	2 808,00
19.	Św. Antoniego 58	Naprawa pieca kaflowego typu A2	613,98
20.	Konstytucji 3 Maja 53	Czyszczenie i sprawdzanie pieca	270,00
21.	Mościckiego 8	Remont pieca kaflowego typu A2	1 474,84
22.	Św. Antoniego 25	Rozbiórka pieca kaflowego	648,00
23.	Św. Antoniego 25	Naprawa pieca typu A1	655,62
24.		Naprawa pieca typu B2	1 561,57
25.	Wschodnia 22	Przebudowa pieca kaflowego typu B1	2 592,00
26.	Piłsudskiego 11	Przebudowa pieca typu B2	2 808,00
27.	Piłsudskiego 11	Przebudowa pieca typu A2	2 592,00
28.	Piłsudskiego 14	Przebudowa pieca typu A2	2 592,00
29.	Kołątaja 20	Przebudowa pieca typu A2	2 592,00
30.	Głowackiego 13	Przebudowa pieca typu A1	2 484,00
31.	Piłsudskiego 25	Przebudowa pieca typu A1	2 484,00
32.	Piłsudskiego 14	Przebudowa pieca typu B2	2 808,00
33.	Piłsudskiego 27	Przebudowa pieca typu B2	2 808,00
34.	Piłsudskiego 21	Rozbiórka pieców kaflowych	2 808,00
35.	Warszawska 49	Rozbiórka pieca kaflowego oraz postawienie nowego pieca kaflowego typu A2	4 428,00
36.	Szeroka 9/11	Przebudowa pieca typu A2	2 592,00
37.	Legionów 45	Rozbiórka pieca kuchennego	648,00
38.	Mościckiego 8	Przebudowa pieca typu B2	2 808,00
39.	Szeroka 9/11	Rozbiórka pieca	648,00
		Postawienie nowego pieca typu A1	3 672,00
		Podłączenie pieca do kominka wraz z kolankiem	432,00
40.	Niebrowska 10/12	Przebudowa pieca typu A2	2 592,00
41.	Piłsudskiego 17/19	Przebudowa pieca typu A2	2 592,00
42.	Polna 1	Przebudowa pieca kaflowego typu A2	2 592,00
43.	Grota Roweckiego 7	Przebudowa pieca typu B2	2 808,00
44.	Piłsudskiego 17/19	Przebudowa pieca typu A1	2 484,00
45.	Św. Antoniego 25	Przebudowa pieca kaflowego typu A2	2 592,00
46.	Główna 8	Przebudowa pieca kaflowego typu A2	2 592,00
47.	Pl. Kościuszki 1	Przebudowa pieca kaflowego typu A2	2 592,00
48.	Długa 54	Przebudowa pieca kaflowego typu B1	2 592,00

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego na lata 2017-2018

49.	Konstytucji 3 Maja 14	Przebudowa pieca typu B2	2 808,00
50.	Warszawska 39	Przebudowa pieca typu A1	2 484,00
51.	Niebrowska 10	Przebudowa pieca typu B2	2 592,00
52.	Niebrowska 10, Konstytucji 3 Maja 13	Naprawa pieców kaflowych	1 458,00
53.	Warszawska 54, Piłsudskiego 25	Naprawa pieców kaflowych	1 026,00
54.	Warszawska 41, Konstytucji 3 Maja 18	Montaż pieca stalowego typu Bartek Żar – 2 szt.	1 817,56
55.	Warszawska 49	Kocioł c.o. Emstal RN 0,8m2	1 809,00
56.	Piłsudskiego 27	Kocioł c.o. SKI 0,6	1 323,00
57.	Piłsudskiego 33/35, Konstytucji 3 Maja 31	Montaż pieca stalowego typu Bartek Żar – 2 szt.	1 817,56
58.	Zgorzelicka 38	Piecokuchnia Kalvis 4CMN	2 633,35
59.	Niebrowska 10	Kocioł c.o. SKI 0,6	1 323,00
60.	Zgorzelicka 8	Kuchnia szamotowa	1 562,92
61.	Jerozolimska 7/9	Montaż pieca stalowego typu Bartek Żar – 1 szt.	1 817,56
62.	Okopowa 12	Kocioł c.o.	8 078,04
63.	Długa 90	Kuchnia lewa	1 438,56
64.	Krzywa 13, Zgorzelicka 38	Kocioł cwu SKI 0,6, kocioł cwu SKI 1,0	2 926,80
65.	Piłsudskiego 27	Kocioł c.o. Emstal RN 1,2	2 246,40
66.	Konstytucji 3 Maja 53	Kocioł c.w.u. Emstal RN 0,8	1 954,80
67.	Niebrowska 10, Joselewicza 12, Konstytucji 3 Maja 29, Niemcewicza 24	Montaż pieca stalowego typu Bartek Żar – 4 szt.	3 534,42
68.	Św. Antoniego 58	Montaż pieca stalowego typu Bartek Żar – 1 szt.	965,85
69.	Niebrowska 10	Kocioł co SKI 0,6	1 525,61
70.	Zgodna 7, Długa 64	Montaż pieca stalowego typu Płomień 2 – 2 szt.	3 439,80
71.	Piłsudskiego 33/35	Dostawa kotła c.o.	1 614,60
72.	Kołątaja 26/28	Piecokuchnia Kalvis 4CMN	2 378,98
73.	Piłsudskiego 33/35	Piecokuchnia Kalvis 4CMN	2 611,75
74.	Wschodnia 22	Montaż pieca stalowego typu Płomień 1 – 1 szt.	1 036,80
75.	Polna 6/8-A	Piec Zębiec	1 568,19
76.	Polna 11, Krzywa 10, Józefowska 22/24	Kuchnia węglowa - 2 szt. i piec typu Bartek	3 384,87
77.	Zgorzelicka 8	Naprawa pieca typu A1	931,44
78.	Niecała 8 m. 2	Naprawa pieca typu A2	687,32
79.	Zgorzelicka 8	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
80.	Szeroka 2/6	Piec rama stalowa	1 800,04
81.	Farbiarska 5	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
82.	Siedmiodomki 1	Piec słupek	2 036,77

83.	Józefowska 22/24	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
84.	Józefowska 22/24	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
85.	Konstytucji 3 Maja 31	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
86.	Niebrowska 12	Nowy piec + podstawa pod piec typu A1	3 456,00
87.	Niebrowska 12	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
88.	Górna 11	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
89.	Krzywa 10	Przebudowa pieca typu A3	1 890,00
90.	Farbiarska 9/11	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
91.	Konstytucji 3 Maja 47	Przebudowa pieca typu A2	1 890,00
92.	Warszawska 21/23	Przebudowa pieca	1 836,00
93.	Krzyżowa 16/18	Nowy piec + podstawa pod piec A1	2 923,39
94.	Konstytucji 3 Maja 13	Kuchnia kaflowa	854,67
95.	Piłsudskiego 31	Naprawa pieca	2 923,39
96.	Krzyżowa 24	Naprawa pieca	351,56
97.	Mościckiego 12	Naprawa pieca	746,67
98.	Św. Antoniego 27	Naprawa pieca	1 049,43
99.	Warszawska 54	Naprawa pieca	802,26
100.	Grunwaldzka 5	Przebudowa pieca	1 998,00
101.	Zgorzelicka 38	Naprawa pieca	930,14
102.	Warszawska 21/23	Naprawa pieca	426,87
103.	Św. Antoniego 20	Nowy piec typu „Słupek”	2 099,22

Stosownie do informacji otrzymanych od Zakładu Gospodarki Ciepłowniczej Sp. z o.o. w Tomaszowie Mazowieckim, w latach 2017-2018 zbudowano, zmodernizowano lub wymieniono łącznie ok. 685 m sieci ciepłowniczej.

Największa sieć o długości 618 m wybudowana została na osiedlu „Górna”, w ul. Dywanowej, ul. Bema oraz ul. Przędzalnianej, natomiast największą wymianę sieci ciepłowniczej, wynoszącą 130 m przeprowadzono w ul. Sterlinga.

W 2017 r. zostało wybudowanych 26 nowych przyłączy ciepłowniczych m.in. w ulicach: Sterlinga, Piłsudskiego, Zgorzelickiej, Fabrycznej, Barlickiego oraz Lewej. Długość wybudowanych przyłączy wynosi ok. 1365 m (tab. 25).

W 2018 r. wybudowano 32 nowe przyłącza m.in. w ulicach: Bema, Dywanowej, Przędzalnianej, Fabrycznej, Farbiarskiej, Benniego, Wiejskiej, Lewej, Smugowej, Perłowej, Św. Antoniego o łącznej długości 1363 m (tab. 26).

Tab. 25. Ilość przyłączy do sieci ciepłowniczej wybudowanych przez Zakład Gospodarki Ciepłowniczej Sp. z o.o. w 2017 r. na terenie Tomaszowa Mazowieckiego.

Lp.	Lokalizacja	DN	Długość przyłącza [mb]	Sieć	Koszt [zł brutto]
1.	Graniczna 58	20	40	-	23 265
2.	Smugowa 37	20	31	-	22 735
3.	Głowackiego 11	40	79	145 (DN 100)	234 656
4.	Warszawska 2/4	100/80	584/11	-	828 852
5.	Nefrytowa 11	20	22	-	19 015
6.	Piłsudskiego 21	32	4	-	17 700
7.	Strzelecka Tor	125	197	474 (DN 200)	1 229 070
8.	Farbiarska 18	32	65	-	53 915
9.	Krzywa 17/19	40	17	-	39 422
10.	Barlickiego 14	32	9	68 (DN 80)	58 319
11.	Barlickiego 10/12	32	3	-	16 902
12.	Niska 27/29A	32	52	7 (DN 40)	28 025
13.	Niska 31	32	21	-	19 458
14.	Niska 18B	32	7	-	19 173
15.	Niska 18A	32	13	-	20 553
16.	Stolarska 33	32	30	-	22 639
17.	Stolarska 5/7a	32	2	-	5 423
18.	Farbiarska 27/29	40	52	161 (DN 100)	368 805
19.	Fabryczna 14	25/20	8,95/13,94	-	
20.	Zgorzelicka 6	25	9	-	
21.	Wymiana sieci Sterlinga	300/450	-	130	730 672
22.	Sterlinga 11	40	18	-	
23.	Synów Pułku 5/7	40	30	40 (DN 50); 38 (DN 65); 26 (DN 80); 41 (DN 100)	41 313
24.	Synów Pułku 4	32	4	-	5 372
25.	Zgorzelicka 14/18	40	19	-	33 891
26.	Lewa 1 m. 1	25/20	19,52/2,5	-	29 686
27.	Lewa 1 m. 2	20	2	-	
		Suma	1365,91		3 868 861

Tab. 26. Ilość przyłączy do sieci ciepłowniczej wybudowanych przez Zakład Gospodarki Ciepłowniczej Sp. z o.o. w 2018 r. na terenie Tomaszowa Mazowieckiego.

Lp.	Lokalizacja	DN	Długość przyłącza [mb]	Sieć	Nakłady brutto [zł]
1.	Sterlinga 2 bl. 18	40	2,5	-	264 272
2.	Benniego 4	32	67	-	
3.	Benniego 5	40	13	-	
4.	Benniego 6	32	9,5	-	
5.	Benniego 7	40	109	-	
6.	Przędzalniana 3	20	20	-	1 648 499
7.	Przędzalniana 5	20	14,5	-	
8.	Przędzalniana 6	20	7,5	-	
9.	Przędzalniana 7	20	17	618,4	
10.	Dywanowa 2	20	7	-	
11.	Dywanowa 2a	20	15	-	
12.	Dywanowa 5	20	11,5	-	
13.	Dywanowa 6	20	14	-	
14.	Dywanowa 7	20	14	-	
15.	Dywanowa 8	20	12	-	
16.	Dywanowa 9	14,5	14,5	-	
17.	Dywanowa 10	20	7,5	-	
18.	Bema 11	20	10	-	
19.	Fabryczna 35	20	20	-	
20.	Legionów 18	25	87,5	-	
21.	Legionów 57	32 i 100	32 - 23 m, 100 - 175 m	-	186 187
22.	Zgorzelicka 5a	20	6,5	-	18 443
23.	Smugowa 49C	20	28,5	67	25 905
24.	Smugowa 49D	20	9	-	47 794
25.	Lewa 13	20	37	-	24 399
26.	Lewa 14	20	37	-	43 292
27.	Perłowa 16	20	21,5	-	16 751
28.	Prawa 8	25 i 32	25 – 10,5 m, 32 – 47,5 m	-	28 424
29.	Św. Antoniego Varitex	32	260	-	104 702
30.	Wiejska 12/18	65	61	-	66 145
31.	Farbiarska 20/24	50 i 100	50 – 10 m, 100 – 81,5 m	-	394 433

32.	Fabryczna 13	20	36,5	-	36 045
33.	Barlickiego 20	32	45	-	86 900
		Suma	1363		3 868 861

BUDOWA, ROZBUDOWA I MODERNIZACJA SIECI ENERGETYCZNEJ

W latach 2017-2018 na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego wybudowano sieć kablową niskiego napięcia o łącznej długości 9,07 km (w tym 88 szt. przyłączy kablowych 0,4 kV) oraz sieć kablową 15 kV o łącznej długości 10 m.

W analizowanym okresie dokonano również modernizacji odcinków sieci kablowej 15 kV, polegającej na wymianie na typu kabla 15 kV.

Rozbudowy sieci dokonał PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź, Rejon Energetyczny Tomaszów Mazowiecki, z siedzibą przy ul. Skłodowskiej-Curie 51/53 w Tomaszowie Mazowieckim.

POMIARY STĘŻENIA PM 10 ORAZ BENZO(A)PIRENU

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi prowadzi pomiary manualne stężeń pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu w punkcie zlokalizowanym przy ul. Św. Antoniego 43/45 w Tomaszowie Mazowieckim.

Dane przedstawiające wartości średnich rocznych i dobowych stężeń pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym w latach 2017-2018 zostały zawarte w poniższej tabeli 27.

Tab. 27. Zestawienie średnich rocznych i dobowych wartości stężeń pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu ze stacji pomiarów manualnych przy ul. Św. Antoniego 43/45 w Tomaszowie Maz.

2017		
PM 10		BaP
Sa	S _{24h}	Sa
39,0 ug/m ³	>50 ug/m ³	8,1 ng/m ³
2018		
PM 10		BaP
Sa	S _{24h}	Sa

35,6 ug/m ³	>50 ug/m ³	5,3 ng/m ³
------------------------	-----------------------	-----------------------

W 2017 r. na terenie Tomaszowa Maz. odnotowano 63 dni ze średnią dobową wartością stężenia pyłu PM 10 > 50 ug/m³, natomiast w 2018 r. – 72 dni.

W związku z faktem, iż liczba dni w roku odznaczających się średniodobowym stężeniem pyłu PM 10 osiagającym wartości > 50 ug/m³ nie powinna przekraczać 35 dni, stwierdza się przekroczenie dopuszczalnych wartości pyłu PM 10 na obszarze Tomaszowa Maz. w latach objętych niniejszym raportem.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU EDUKACJI EKOLOGICZNEJ REALIZOWANE PRZEZ URZĄD MIASTA W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

W 2018 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi została podpisana umowa darowizny oczyszczaczy powietrza. Oczyszczacze powietrza zostały przekazane w formie darowizny do 14 przedszkoli i 5 oddziałów przedszkolnych w jednostkach oświatowych podlegających Gminie Miasto Tomaszów Mazowiecki.

DZIAŁANIA Z ZAKRESU EDUKACJI EKOLOGICZNEJ REALIZOWANE PRZEZ JEDNOSTKI OŚWIATOWE

W jednostkach oświatowych podległych Prezydentowi Miasta, niezależnie od działań podjętych przez Urząd Miasta, również realizowane są zadania z zakresu edukacji ekologicznej skierowane do przedszkolaków oraz uczniów szkół podstawowych.

Poniżej opisane zostały działania z zakresu edukacji ekologicznej, w których uczestniczyli uczniowie tomaszowskich szkół oraz działania, które zostały zrealizowane przez jednostki oświatowe w latach 2017-2018.

Zespół Przedszkolny:

- ✚ program edukacji ekologicznej dla dzieci 5-6 letnich - „Spotkania z ekologią”,
- ✚ „Przyroda wokół nas” – realizacja projektu ścieżki dydaktyczno-ekologicznej, znajdującej się w ogrodzie przedszkolnym,

- ✚ „Czyste powietrze wokół nas” - program edukacji antytytoniowej, organizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną,
- ✚ „Kubusiowi Przyjaciele Natury” – program edukacyjny w zakresie przyrody dla dzieci w wieku przedszkolnym,
- ✚ „Przez cztery pory roku” – program koła przyrodniczo-badawczego dla dzieci 5-6 letnich,
- ✚ „Sprzątanie świata 2017 – Nie ma śmieci – są surowce”,
- ✚ „Sprzątanie świata 2018 – Akcja – segregacja! 2 x więcej, 2 x czyszej”,
- ✚ spotkanie z leśniczym pt. „Mały jeź – mieszkaniec wielkiego lasu” – pogadanka nt. życia niektórych zwierząt leśnych,
- ✚ spotkanie z leśniczym pt. „Pomagamy ptakom przetrwać zimę” – pogadanka nt. opieki nad ptakami w okresie zimy, umieszczenie w ogrodzie przedszkolnym karmników dla ptaków,
- ✚ „Ekologiczny bal u misiów i zajączków” – spotkanie z EKOLUDKIEM,
- ✚ „Przyjaciele przyrody” – uroczystość przedszkolna z okazji obchodów „Międzynarodowego Dnia Ziemi”,
- ✚ „Ziemia wyspa zielona” – zabawy i konkursy z okazji obchodów „Międzynarodowego Dnia Ziemi”,
- ✚ „Ziemio i ja potrafię Ci pomóc” – Konkurs Piosenki Ekologicznej”,
- ✚ „Woda daje życie” – zabawy i konkursy w ramach obchodów „Światowego Dnia Wody”,
- ✚ „Wybierz wodę” – spotkanie integracyjne na rzecz promowania prawidłowych nawyków żywieniowych,
- ✚ IV Międzynarodowy Przegląd Wiedzy Ekologicznej ph. „Ziemię mamy tylko jedną”,
- ✚ V Międzyprzedszkolny Przegląd Wiedzy Ekologicznej ph. „Kochamy Cię Ziemi”,
- ✚ „Dzień dokarmiania zwierzyny leśnej” – wycieczka z leśniczym do lasu i przekazanie zebranej podczas zbiórki w przedszkolu karmy dla zwierząt leśnych, do paśnika,
- ✚ wycieczka do szkółki leśnej w Swolszewicach Dużych – spotkanie z leśniczym,
- ✚ ogólnopolski Program Edukacyjny „Zbieraj baterie!”,
- ✚ „Elektrośmieci znają nawet małe dzieci” – zabawy i konkursy dla przedszkolaków, spotkanie z przedstawicielem firmy ENERIS Surowce S.A.,

- ✚ ogólnopolski konkurs plastyczny o tematyce ekologicznej, zorganizowany przez Fundację Korporacyjną Rozwoju Społeczeństwa Ekologicznego Eko Cykl w Warszawie pt. „Ekochoinka”,
- ✚ IV konkurs na piosenkę ekologiczną „Rejs na czystą wyspę”,
- ✚ organizacja zbiórki zużytych telefonów komórkowych i przekazanie ich w czasie spotkania pod nazwą „Zielona Stopa Filantropa”, zorganizowanego w przedszkolu z przedstawicielami firmy ENERIS Surowce S.A. oraz przedstawicielem Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Tomaszowie Maz.,
- ✚ „Mamo, tato przy mnie nie pal” – spotkanie w ramach programu edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”,
- ✚ powiatowy konkurs plastyczny „Oddychamy czystym powietrzem – dbamy o środowisko” w ramach programu „Czyste powietrze wokół nas”,
- ✚ przedszkolny program koła zainteresowań „Przedszkolak badaczem i odkrywcą” – rozbudzanie u dzieci ciekawości otaczającym światem przyrody oraz wdrażanie ich do prowadzenia obserwacji, wyciągania trafnych wniosków z przeprowadzonych doświadczeń, eksperymentów i obserwacji zjawisk przyrodniczych,
- ✚ ogólnopolska akcja „Akademia Przyjaciół Pszczół” – włączanie dzieci i rodziców do podejmowania długofalowych działań na rzecz pszczołowatych – wizyta pszczelarza w przedszkolu, sadzenie rabatek dla pszczołowatych, zajęcia warsztatowe „Fascynujący świat pszczół”,
- ✚ selektywna zbiórka surowców wtórnych oraz odpadów (nakrętek plastikowych, baterii, makulatury),
- ✚ wycieczki do Ośrodka edukacyjno-rehabilitacyjnego dla zwierząt w Kole,
- ✚ spotkania z przedstawicielami schroniska dla zwierząt,
- ✚ konkurs „Oddychamy czystym powietrzem z Dinusiem” – konkurs organizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną,
- ✚ „Przegląd Wiedzy Ekologicznej” – międzyprzedszkolny konkurs miejski,
- ✚ konkurs na plakat zachęcający do dbania o środowisko naturalne, układanie gier ekologicznych, wykonywanie prac plastycznych przedstawiających różne formy dbania o naszą planetę, wzbogacanie i aktualizacja kącików przyrody, poznawanie przyrody na podstawie literatury, gromadzenie zdjęć, albumów o zwierzętach i roślinach,

- ✚ nawiązanie współpracy z Nadleśnictwem spała – z okazji „Światowego Dnia Drzewa” Nadleśnictwo Spała zasponsorowało zakup sześciu drzew liściastych i konewek do ogrodu przedszkolnego,
- ✚ ogólnopolski konkurs plastyczny „Dary jesieni” organizowany wraz z oddziałami integracyjnymi 2/9 w Łodzi,
- ✚ wycieczka do sklepu spożywczego w celu poznania ekologicznych warzyw i owoców,
- ✚ występ uczniów z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Tomaszowie Maz. pt. „Ekopatrol”,
- ✚ teatryk „Wielkie sprawy małej żaby”,
- ✚ powitanie wiosny – spalenie ekologicznej Marzanny,
- ✚ spotkanie z tomaszowskim himalaistą,
- ✚ pielęgnacja kwiatów w ogródku przedszkolnym,
- ✚ wycieczka do „Rancza w Dolinie” – Badów Górny,
- ✚ wycieczka do Dino Parku w Kołacinku,
- ✚ spotkanie z prezesem Towarzystwa Miłośników i Opieki nad Zwierzętami w Polsce – Oddział w Tomaszowie Maz. – M. Goździkiem oraz psem Ciapkem,
- ✚ „Dzień Pieska” – przedszkolne obchody „Światowego Dnia Zwierząt”,
- ✚ „Dzień krajobrazu” – uroczystość przedszkolna, konkursy i zabawy związane z tematyką uroczystości,
- ✚ „Dzień jeża” – uroczystość przedszkolna – poszerzanie wiedzy na temat środowiska naturalnego jeża,
- ✚ spotkanie z przedstawicielką Towarzystwa Przyjaciół Zwierząt – pogadanka na temat opieki nad zwierzętami,
- ✚ „O przyrodę dbamy, więc energię oszczędzamy” – uroczystość przedszkolna – konkursy, zabawy i quizy poszerzające wiedzę na temat energii elektrycznej,
- ✚ konkurs ekologiczny zorganizowany przez Przedszkole nr 3 w Tomaszowie Maz.,
- ✚ „Dzieci znają elektrośmieci” – wspólne zabawy, konkursy dotyczące elektrośmieci,
- ✚ „Zielony dzień w przedszkolu – dzień Ziemi” – zorganizowanie uroczystości przedszkolnej mającej na celu przybliżenie dzieciom wiedzy na temat czystości ziemi i segregacji odpadów,
- ✚ „Historia kropelki wody” – gry i zabawy w ogrodzie przedszkolnym, ukazanie dzieciom znaczenia wody dla życia ludzi, zwierząt i roślin,

- ✚ zorganizowanie kącików przyrody w salach przedszkolnych – zbieranie naturalnych okazów przyrody,
- ✚ spacerzy na teren ogrodów działkowych „Nad stawem” – obserwowanie przyrody i zmian w niej zachodzących w poszczególnych porach roku.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1:

- ✚ „Sprzątanie Świata”,
- ✚ „Światowy Dzień Wody” – uczniowie realizowali zadanie nt. „Woda to...”, które polegało na wykonaniu dowolną techniką prac plastycznych, przedstawiających znaczenie wody w naszym życiu; prace wykorzystane zostały do skonstruowania plansz dydaktycznych prezentowanych uczniom na terenie szkoły,
- ✚ „Międzynarodowy Dzień Ziemi” – uczniowie wykonywali prace plastyczne nt. „Zachwycam się Planetą Ziemią...”, a następnie prezentowali je w formie plansz dydaktycznych na korytarzu szkolnym,
- ✚ apel pt. „Ochrona środowiska”,
- ✚ pokaz ptaków drapieżnych, uwzględniający ich rolę w prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemów,
- ✚ spotkanie z leśniczym nt. „Ptaki okolic Tomaszowa Maz.”,
- ✚ prelekcja nt. „Fascynujący świat pszczół”,
- ✚ prelekcja nt. „Skarby mórz i oceanów”,
- ✚ prelekcja nt. „Fascynujący świat mrówek”,
- ✚ wystawa „Ścieżki Edukacji Ekologicznej ENERIS”,
- ✚ założenie Ekoogrodu na terenie szkoły poprzez pozyskanie od rodziców 44 szt. krzewów owocowych,
- ✚ „Moje miasto bez Elektrośmieci” - udział w zbiórce i segregacji surowców wtórnych, makulatury, zużytych baterii, puszek aluminiowych, nakrętek plastikowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- ✚ ogólnopolski konkurs „Eko patrole ENERIS”,
- ✚ ogólnopolski konkurs nt. wiedzy z ekologii i ochrony środowiska „EKOTEST”,
- ✚ lekcje koleżeńskie dla uczniów klas II nt. „Wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii”, „Las i jego mieszkańcy”, „Kraina prądu elektrycznego”,
- ✚ wycieczka do Nadleśnictwa Smardzewice - uczniowie klas VI poznawali florę i faunę Puszczy Nadpilickiej; w szkole wykonana została plansza dydaktyczna ph. „End Plastic Pollution”,

- + ogólnopolski konkurs nt. wiedzy z ekologii i ochrony środowiska „EKOTEST”,
- + międzyszkolny konkurs „Nie wyrzucaj – wykorzystaj powtórnie”,
- + ekologiczny konkurs dla uczniów klas V-VIII szkół podstawowych województwa łódzkiego „Segregujesz – edukujesz”,
- + VI Forum Edukacji Ekologicznej dla uczniów klas VII w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 8 w Tomaszowie Maz.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2:

- + warsztaty ekologiczne – edukacja artystyczna: Torba w kwiatki na Dzień Babci – wykonanie torby lnianej i pomalowanie jej,
- + warsztaty ekologiczne – edukacja artystyczna: Powrót papieru, czyli użyteczna makulatura (samodzielne wykonanie kartki papieru z makulatury),
- + warsztaty ekologiczne – ekologia na co dzień: Ekologia mieszcucha (zajęcia poświęcone ekologii w codziennym życiu, w domu i w szkole),
- + warsztaty ekologiczne – ekologia na co dzień: energia ziemi (energia odnawialna i gospodarowanie nią),
- + warsztaty ekologiczne – ekologia na o dzień: Nabici w butelkę (zajęcia poświęcone znaczeniu wody w życiu człowieka i racjonalnemu jej użytkowaniu),
- + warsztaty ekologiczne – ekologia na co dzień: Elektrogadżety i elektroodpady (uświadomienie uczniom zależności globalnych na przykładzie elektroodpadów),
- + Zagadki Einsteina i Świat wokół nas – Eksperymentarium w Łodzi,
- + Bioróżnorodność gatunkowa roślinności świata – Palmiarnia w Łodzi,
- + Przedborski Park Krajobrazowy i Sulejowski Park Krajobrazowy – parki krajobrazowe najbliższej okolicy jako przykład ochrony środowiska,
- + Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów – zwiedzanie odkrywki, wykład na temat wydobycia węgla brunatnego,
- + Elektrownia Rogowiec – przykład wykorzystania złóż węgla brunatnego,
- + Góra Kamieńsk – przykład wykorzystania terenów pokopalnianych, rekultywacja i zagospodarowanie terenów górniczych,
- + Rogów – Arboretum i Alpinarium, Muzeum Lasu i Drewna,
- + Uniejów – Geotermia Uniejów – wykorzystanie wód geotermalnych,
- + zbiórka makulatury, zbiórka plastikowych nakrętek, zbiórka elektroodpadów w ramach programu „moje miasto bez elektrośmieci”,
- + konkursy przyrodnicze, ekologiczne, turystyczne,

- + konkurs krajoznawczy PTTK – „Poznajemy ojcowiznę”,
- + ogólnopolski konkurs przyrodniczy „Chlorofil”,
- + konkursy ekologiczne „Wędrujemy, badamy i obserwujemy”, „Ekozakręcenie”,,
- + konkursy plastyczne „Jeden, dwa, trzy – segreguj i TY”, „Kochasz słońce, rzekę, las – ochroń Ziemię póki czas”,
- + konkursy manualne „Ekozwierzak”, „Ekobukiet”,
- + konkurs piosenki ekologicznej „Ekosong”,
- + obserwacje przyrodnicze, doświadczenia, eksperymenty, praca z mapą i kompasem w terenie,
- + badania stanu czystości wody i gleby z użyciem dostępnego sprzętu i odczynników,
- + wyznaczanie tras krótkich wycieczek terenowych w okolicy szkoły z użyciem kompasów, lornetek i GPS-ów,
- + zajęcia mające na celu zapoznanie uczniów z budową i obsługą mikroskopu, samodzielnym przygotowaniem preparatów i prowadzeniem obserwacji,
- + zajęcia mające na celu pogłębienie świadomości ekologicznej – poszerzenie wiedzy o środowisku, określenie zasad zrównoważonego rozwoju i ustalenie wpływu wywieranego na środowisko, zgromadzenie wiedzy i analiza problemów zdrowotnych i ekologicznych związanych z produkowaniem, użytkowaniem i recyklingiem wyrobów plastikowych oraz elektrycznych,
- + podejmowanie i propagowanie działań na rzecz ochrony środowiska,
- + zbiórka żołądździ i nasion na dokarmianie zwierząt zimą,
- + pogadanka na temat prozdrowotnych zachowań i form aktywnego wypoczynku i spędzania wolnego czasu oraz znaczenia kontaktu z przyrodą w życiu każdego człowieka,
- + wycieczka do Stacji Meteorologiczno – Hydrologicznej w Sulejowie dla uczniów klas 4a i 4b,
- + koło turystyczno – ekologiczne dla uczniów klas IV-VIII,
- + lekcje otwarte dla uczniów klas III – ekologiczno-przyrodnicze,
- + spotkania z geografem, podróżnikiem, „człowiekiem pasją”, Panem Markiem Hendzelewskim – dla klas VIII,
- + rajdy piesze: „Śladami miejsc pamięci narodowej – groby zapomniane” połączone z uroczystym sadzeniem dębu z okazji 100-lecia Niepodległości; „Szlakiem wielkich Polaków: Spała-Fryszerka-Inowłódz”,
- + II Historyczna Gra Miejska (Groty Nagórzyckie - Lodowiec),

- + wycieczka krajoznawczo-turystyczna dla uczniów klas VIII – Łazienki Królewskie – Belweder – Muzeum Polskich POLIN,
- + konkurs ekologiczny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi pn. „Segregujesz-edukujesz”,
- + coroczny udział szkoły w zbiorce zużytych baterii,
- + „Sprzątanie świata - Polski”,
- + zajęcia terenowe w ramach Koła ekologiczno – turystycznego – badanie jakości gleby, badanie jakości wody, wykorzystywanie odnawialnych – alternatywnych źródeł energii,
- + zapoznanie uczniów z działaniami WWF Polska, Greenpeace Polska,
- + Powiatowy Konkurs Plastyczny „Eko-pocztówka” zorganizowany przez MOK,
- + Miejski Konkurs Wiedzy Ekologiczno – Przyrodniczej „W moim środowisku” dla uczniów klas trzecich,
- + Powiatowy Konkurs Plastyczny „Dolina Pilicy”,
- + Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę” zorganizowany przez Zarząd Główny PTTK w Sieradzu,
- + Międzywojenny Przegląd Twórczości Dzieci i Młodzieży „Matka-Ziemia”,
- + szkolny konkurs krajoznawczy „Cudze chwalicie – swego nie znacie”,
- + wycieczka do rogowa – warsztaty w Muzeum Lasu i Drewna „Żywe, martwe drzewa” do Warszawy – projekcja filmu i prezentacji multimedialnej „Kosmos”,
- + wycieczka do Przedborza – poznawanie zwierząt i roślin Przedborskiego Parku Krajobrazowego,
- + Zielona Szkoła do Chłapowa – poznanie Słowińskiego Parku Narodowego i krajobrazu nadmorskiego,
- + rajd pieszy „Prażonego ziemniaka” w Piotrkowie Tryb. – obserwacja zmian w przyrodzie,
- + wycieczka do Skansenu Rzeki Pilicy – oglądanie ekspozycji „Skarby Środkowego Nadpilicza”,
- + wycieczka „Bobrowym Śladem” – Rezerwat Przyrody „Niebieskie Źródła” – „Małe Groty” – obserwacja bioróżnorodności w krajobrazach Tomaszowa Mazowieckiego,
- + wycieczka do Łodzi – warsztaty w Palmiarni nt. przystosowania roślin do różnych warunków środowiskowych,

- + wycieczka do Warszawy – Cinema Park – udział w interaktywnym projekcie edukacyjnym „Przełącz się na ekologię” – zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego,
- + Woliński Park Narodowy – ochrona najcenniejszych przyrodniczo regionów Polski – rzeźbotwórcza siła fal morskich,
- + Zielona Szkoła w Pogorzeliczy – utrwalenie wiedzy o krajobrazach Polski,
- + „Skąd się bierze prąd?” – wyjaśnienie czy jest energia i skąd ją czerpiemy,
- + „Od żółędzia do dębu” – przypomnienie znaczenia drzew dla człowieka, podkreślenie konieczności dbania o przyrodę,
- + „Skąd się biorą drzewa?” – sadzenie dęba, kształtowanie postaw proekologicznych,
- + „Eksperymenty z wodą” – woda w życiu człowieka – rozbudzenie ciekawości otaczającego świata, wyciągnięcie wniosków z doświadczeń i eksperymentów, znaczenie wody w życiu człowieka,
- + „Pomagamy ptakom przetrwać zimę” – uświadomienie konieczności niesienia pomocy ptakom zimą, kształtowanie opiekuńczego stosunku do zwierząt poprzez właściwe dokarmianie i dokarmianie ptaków w trudnych, zimowych warunkach,
- + „Happening lawendowy” – zachęcanie dzieci do siania lawendy, zapoznanie dzieci z właściwościami tej rośliny, kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- + „Dzień wody” – uświadomienie znaczenia wody w przyrodzie oraz konieczności jej oszczędzania, rozwijanie zainteresowań związanych z ekologią poprzez wykonywanie doświadczeń z wodą,
- + „Zakładamy zielone hodowle” – rozwijanie zainteresowań przyrodniczych u dzieci, prowadzenie hodowli roślin,
- + „Co to jest ekologia?” – wspólne definiowanie pojęć: „ekologia” i „ochrona środowiska”,
- + „Jak długo będzie bić zielone serce – ziemię mamy tylko jedną” – kształtowanie świadomości ekologicznej,
- + „Co się dzieje w szklarni?” – poznawanie zasad hodowli roślin w szklarni, obserwacja wzrostu roślin,
- + „Ekologiczny teatrzyk” – rozwijanie postaw ekologicznych,
- + „Życie na łące” – zwrócenie uwagi na zwierzęta pożyteczne żyjące na łące (biedronki, krety, ptaki, owady), konieczność ich ochrony, kształtowanie kultury ekologicznej poprzez uświadomienie dzieciom szkodliwości wypalania traw na łące, uwrażliwienie na właściwe zachowanie się na łące,

- ✚ „Ekologiczne sposoby pakowania zakupów” – uświadomienie wpływu każdego człowieka na stan środowiska poprzez jego wybory konsumenckie,
- ✚ „Smog” – zapoznanie z problemem smogu i sposobami obrony organizmu przed jego szkodliwymi skutkami,
- ✚ „Drugie życie butelki” – przedstawienie dzieciom zasad segregowania śmieci, tworzenie zabawek z odpadów,
- ✚ „Co to jest recykling?” – rozwijanie świadomości ekologicznej,
- ✚ Przedszkolny Program Edukacji Antynikotynowej pt. „Czyste powietrze wokół nas” adresowany do dzieci 5–cio i 6-cio letnich oraz ich rodziców; celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach,
- ✚ „Dbamy o naszą planetę!” – włączenie się w akcję sprzątania świata, kształtowanie postaw proekologicznych.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3:

- ✚ apel z okazji „dnia Ziemi”,
- ✚ akcja „Sprzątanie Świata”,
- ✚ szkolny projekt edukacyjny – zazielenienie terenu wokół szkoły, budowa klombu.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4:

- ✚ program edukacji ekologicznej pn. „Czyste płuca Tomaszowa”, realizowany z funduszy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi; program został opracowany z myślą o wychowaniu ucznia świadomego, odpowiedzialnego za stan środowiska naturalnego, podejmującego działania przyjazne środowisku oraz wrażliwego na piękno przyrody; jednym z nadrzędnych celów programu był również rozwój świadomości ekologicznej wśród rodziców; realizacja założeń programu odbywała się poprzez udział uczniów klas IV-VII w zajęciach prowadzonych w ciekawej formie, z wykorzystaniem zakupionych środków dydaktycznych; działania realizowane w ramach programu wpisywały się w założenia prowadzonego przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki programu walki ze smogiem i zanieczyszczeniem powietrza; w toku realizacji programu „Czyste płuca Tomaszowa” uczniowie wzięli udział m.in. w wycieczce do Muzeum Regionalnego w Tomaszowie Mazowieckim oraz warsztatach ekologicznych, wycieczce do Spały, podczas której odbyły się zajęcia terenowe „Ścieżka ekologiczna

w Spale”, w wycieczkach do Kopalni Węgla Brunatnego i Elektrowni „Bełchatów”, w wycieczkach do Rezerwatu „Niebieskie Źródła” i skansenu Rzeki Pilicy, w wycieczce do Zakładu Komunikacji Miejskiej w Tomaszowie Mazowieckim,

- + „Woda źródłem życia – razem dla ekologii” – innowacja pedagogiczna prowadzona w klasach IV dotycząca wiedzy ekologicznej,
- + akcja „Sprzątanie Świata”.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5:

- + konkursy o tematyce ekologicznej organizowane przez samorząd lokalny, inne szkoły oraz podmioty,
- + akcja „Sprzątanie Świata”,
- + zbiórka nakrętek z butelek typu PET,
- + zbiórka i przekazanie do recyklingu zużytego sprzętu elektronicznego,
- + zorganizowanie ogródka dydaktycznego na terenie szkoły,
- + obchody „Dnia Ziemi”,
- + sadzenie lasów w ramach współpracy z nadleśnictwem Smardzewice,
- + rozpoczęcie w 2018 r. realizacji projektu w ramach dofinansowania z WFOŚiGW w Łodzi pod nazwą „Strażnicy błękitu nieba – program edukacji ekologicznej”; w ramach programu dzieci z Publicznego Przedszkola nr 8 i uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 8 uczestniczą w bezpłatnych wycieczkach, warsztatach, konkursach i wielu innych działaniach z zakresu edukacji ekologicznej; placówki otrzymują także pomoce dydaktyczne zakupione w ramach środków z programu.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6:

- + zbiórka plastikowych nakrętek,
- + zbiórka baterii,
- + pogadanki na temat sposobów ochrony środowiska,
- + akcje ekologiczne organizowane przez miasto i powiat,
- + obchody „Dnia Ziemi”,
- + „Czyste powietrze wokół nas” – program edukacji antytytoniowej dla klas I-III,
- + konkurs plastyczny „Smoki czy smogi”.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7:

- + akcja „Moje miasto bez elektrośmieci”,
- + akcja „Sprzątanie świata”,

- ✚ happening ekologiczny związany z „Międzynarodowym Dniem Ziemi”,
- ✚ opracowanie programu edukacji ekologicznej dla klas V „Kreatywni z Natury”.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8:

- ✚ „Sprzątanie świata”,
- ✚ Happening „Pierwszy Dzień Wiosny”,
- ✚ obchody „Dnia Ziemi”,
- ✚ sprzątanie terenu OSP Białobrzegi i okolic cmentarza,
- ✚ segregacja śmieci,
- ✚ zbiórka nakrętek.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9:

- ✚ zbiórka elektrośmieci,
- ✚ happening promujący zbiórkę elektrośmieci,
- ✚ przedstawienie ekologiczne dla uczniów klas I szkoły podstawowej i przedszkola promujące zbiórkę elektrośmieci,
- ✚ Ogólnopolska Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia zorganizowana przez PCK,
- ✚ ogólnopolski konkurs nt. zdrowia i jego ochrony „MEDITEST” zorganizowany przez OCE,
- ✚ III Powiatowy Konkurs Wiedzy o Żywieniu zorganizowany przez ZSP nr 2 w Tomaszowie Maz.,
- ✚ ogólnopolski konkurs „Eko Planeta” (konkurs prac indywidualnych oraz test wiedzy ekologicznej),
- ✚ happening z okazji „Międzynarodowego Dnia Ziemi”,
- ✚ akcja „Sprzątanie Świata”,
- ✚ ogólnopolski program edukacyjny „Moje miasto bez elektrośmieci”,
- ✚ piknik „Promocja zdrowego stylu życia” organizowany dla uczniów i rodziców,
- ✚ konkurs na zdrową przekąskę.

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10:

- ✚ akcja „Sprzątanie Świata”,
- ✚ happening z okazji „Dnia Ziemi” pt. „Bądź eko – nie pal wszystkiego w piecu” dla mieszkańców miasta,
- ✚ Interdyscyplinarny Konkurs ekologiczno-Regionalny,

- ✚ prezentacje referatów nt. „Wpływ człowieka na ekosystemy – ochrona powietrza, wód i gleby”,
- ✚ prelekcje na temat znaczenia i ochrony pszczół,
- ✚ ogólnopolski ekologiczny projekt – konkurs filmowy „Postaw na Słońce”,
- ✚ wycieczki ekologiczne do Spalskiego Parku Krajobrazowego oraz arboretum i alpinarium w Rogowie,
- ✚ badanie wskaźników zanieczyszczenia powietrza w mieście i w Polsce w ramach projektu „Aerobadacze z Trójki”.

Szkoła Podstawowa nr 10:

- ✚ zbiórka puszek aluminiowych „Złoty cel”,
- ✚ zbiórka elektrośmieci,
- ✚ zbiórka makulatury,
- ✚ zbiórka plastikowych nakrętek,
- ✚ zbiórka zużytych baterii,
- ✚ Szkolny Konkurs Wiedzy Ekologicznej dla uczniów klas IV-VI,
- ✚ konkurs na ukwiecenie pracowni,
- ✚ ogólnopolski konkurs ekologiczny „Eko-planeta”,
- ✚ akcja „Sprzątanie Świata”,
- ✚ „Pełna miska dla schroniska” –zbiórka pieniędzy, karmy, koców na rzecz schroniska dla zwierząt,
- ✚ konkurs plastyczny „Recykling-Fashion”,
- ✚ konkurs piosenki ekologicznej „Rejs na czystą wyspę”,
- ✚ konkurs ekologiczno-regionalny,
- ✚ ogólnopolski konkurs ekologiczny „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”,
- ✚ powiatowy konkurs ekologiczny „Jestem przyjacielem Ziemi”,
- ✚ konkurs ekologiczny „Blżej natury”,
- ✚ dbałość o „Drzewko Olimpijczyka” – symbol Tomaszowskich Olimpijczyków,
- ✚ akcja szkolna „Dzień Ziemi”,
- ✚ wycieczki przedmiotowe do Skansenu Rzeki Pilicy, Rezerwatu Przyrody Niebieskie Źródła,
- ✚ akcja dokarmiania ptaków,
- ✚ spotkania z przedstawicielem Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na temat zdrowego odżywiania podczas ferii letnich i zimowych,

- ✚ program dla uczniów klas I-III „Śniadanie daje moc”,
- ✚ realizacja programu profilaktycznego wśród uczniów klas I „Niesamowity świat higieny jamy ustnej”,
- ✚ konkurs wiedzy ekologiczno – przyrodniczej „W moim środowisku”.

PODSUMOWANIE

Wymóg sporządzania Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z zapisów art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 799). Organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programu i przedstawia je radzie gminy. Aktualny raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego przygotowano w oparciu o dane obejmujące lata 2017-2018. Niniejsze podsumowanie zawiera krótkie przedstawienie treści raportu.

Odbiorem odpadów komunalnych z terenu miasta Tomaszowa Mazowieckiego w analizowanych latach zajmowała się firma Eneris Surowce S.A. Całkowita masa odpadów komunalnych zebrana w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2017 r. wyniosła 143,670 Mg, przy 202,370 Mg odpadów zebranych w 2018 r. W 2018 r. z terenu miasta zebranych zostało nieco ponad 1135 Mg odpadów wielkogabarytowych, podczas, gdy w 2017 r. zebrano 656,796 Mg. W 2017 r. z terenu miasta odebranych zostało łącznie prawie 25 869 Mg odpadów komunalnych przy ponad 26 631 Mg odpadów komunalnych odebranych w 2018 r. Procesowi kompostowania w 2017 r. poddano 1 674,47 Mg odpadów ulegających biodegradacji. W 2018 r. ilość poddanych procesom odzysku było nieco mniejsza i wyniosła 1 603,345 Mg.

Ilość zebranych przeterminowanych leków w 2018 r. wyniosła 2,671 Mg w stosunku do 2,136 Mg przeterminowanych leków oddanych do aptek w 2017 r. W latach objętych raportem na terenie miasta prowadzona również była zbiórka zużytych baterii, które zbierane były m.in. w jednostkach oświatowych podległych Prezydentowi Miasta Tomaszowa Mazowieckiego. W 2017 r. największą ilość zużytych baterii zebrano w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 (416 kg), a najmniejszą w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 (5 kg). W 2018 r. najwięcej baterii zebrano w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 (215 kg), najmniej zaś w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9 (30 kg).

W latach objętych raportem prowadzone były prace polegające na oczyszczaniu tzw. „dzikich wysypisk”. Ze zlokalizowanych na terenie miasta trzydziestu wysypisk zebrano 125 m³ odpadów. Ww. prace prowadził Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.

Ilość zdemontowanych i poddanych unieszkodliwieniu odpadów azbestowych w 2017 r. wyniosła ponad 0,161 Mg, natomiast w 2018 r. była większa i wyniosła ponad 244 Mg. W latach 2017-2018 odbiorem i utylizacją wyrobów azbestowych zajmowały się firmy zewnętrzne realizujące usługę w ww. zakresie na mocy zawartych umów.

Ilość zutyliзовanych materiałów zawierających azbest zebranych przez firmę Eneris Surowce S.A. przy współpracy z kontrahentami w latach 2017-2018 wyniosła niewiele ponad 1 Mg.

W analizowanych latach wybudowano łącznie 5938,95 m odcinków sieci wodociągowej – 1554,41 m w 2017 r. i 4384,54 m w roku 2018. W 2017 r. wybudowano 623 m przyłączy wodociągowych przy nieco ponad 1023 m przyłączy wodociągowych wybudowanych w 2018 r. długość odcinków sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanych łącznie w badanym okresie wyniosła prawie 5188 m, w tym w 2017 r. wybudowano 673,64 m, a w 2018 r. 4514,28 m. Długość wybudowanych w analizowanych latach przyłączy kanalizacji sanitarnej wyniosła niespełna 443 m, podczas, gdy w 2018 r. wybudowanych zostało prawie 917 m przykanalików. Rozbudowy sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej dokonał Zakład Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej Sp. z o.o.

W latach 2017-2018 prowadzone były prace mające na celu modernizację dróg gminnych i wewnętrznych. Zadania te realizowane były przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki. Obejmowały one m.in. prace polegające na rozbudowie dróg i utwardzaniu ich nawierzchni, wymianie konstrukcji dróg osiedlowych oraz chodników czy budowie miejsc postojowych.

W latach objętych raportem Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki włączyła do zasobów transportu zbiorowego 25 niskoemisyjnych autobusów hybrydowych. W 2018 r. zakończono również inwestycję polegającą na budowie zaplecza technicznego Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. Budynek bazy autobusowej został dostosowany m.in. do wykorzystywania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Zastąpienie wyeksploatowanego taboru przez nowe hybrydowe autobusy wpłynęło na poprawę stanu środowiska naturalnego poprzez redukcję zużycia paliwa i znacznego zmniejszenia emisji szkodliwych substancji emitowanych przez autobusy. W wyniku wprowadzenia autobusów hybrydowych poziom cząstek stałych PM uległ redukcji o 93,75%.

W latach 2017-2018 na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego zrealizowano szereg prac termomodernizacyjnych polegających m.in. na wykonaniu remontów budynków

i pomieszczeń, zmianie źródeł ogrzewania na gazowe, przeprowadzeniu remontów połączeń dachowej, docieplenia stropów w piwnicach budynków, docieplenia elewacji budynków, docieplenia ścian, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowie systemów grzewczych, wykorzystaniu OZE i wymianie oświetlenia na energooszczędne. W latach 2017-2018 prace termomodernizacyjne przeprowadziły Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o., Powiat Tomaszowski, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Grotka”, Spółdzielnia „Przodownik”, Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Zgorzelickiej 14/18 oraz Zarząd Nieruchomości Województwa Łódzkiego

W latach 2017-2018 na terenie Tomaszowa Mazowieckiego wybudowano łącznie 586 mb odcinków sieci gazowej, 371 mb w 2017 r. i 251 mb roku 2018. W tym samym roku prowadzono modernizację sieci gazowej, której poddano ponad 954 mb odcinków. W latach objętych raportem wybudowano na terenie miasta 117 szt. przyłączy gazowych (788 mb): 54 szt. (182 mb) w 2017 r. oraz 63 szt. (66 mb) w roku 2018. Długość czynnych gazociągów ogółem na terenie miasta wynosi 103 260 mb, natomiast ilość czynnych przyłączy gazowych wynosi 3 519 szt., w tym 3 206 szt. przyłączy mieszkalnych.

Prace związane z budową przyłączy ciepłowniczych w badanym okresie realizowały następujące podmioty: Powiat Tomaszowski, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przodownik”, Tomaszowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Zakład Gospodarki Ciepłowniczej Sp. z o.o.

W latach 2017-2018 do miejskiej sieci ciepłowniczej przyłączone zostały m.in. budynki mieszkalne wielorodzinne, budynki usługowe czy budynki mieszkalne jednorodzinne. Łącznie, w badanym okresie zbudowano, zmodernizowano lub wymieniono ok. 685 m sieci ciepłowniczej.

Ponadto w analizowanych latach dokonano likwidacji gazowych podgrzewaczy wody znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych należących do zasobów spółdzielni mieszkaniowych. Likwidacji piecyków gazowych towarzyszyło wykonanie wewnętrznych instalacji ciepłej wody użytkowej i wody cyrkulacyjnej wraz z wykonaniem węzłów cieplnych oraz niezbędnej infrastruktury, wymianą instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz związane z nimi modernizacje źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych.

W latach 2017-2018 na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego dokonano budowy sieci kablowej niskiego napięcia wraz z budową przyłączy kablowych oraz sieci kablowej 15 kV wraz z pracami, polegającymi na jej modernizacji. Rozbudowy sieci dokonał PGE

Dystrybucja S.A. Oddział Łódź, Rejon Energetyczny Tomaszów Mazowiecki, z siedzibą przy ul. Skłodowskiej-Curie 51/53 w Tomaszowie Mazowieckim.

W latach 2017-2018 na terenie Tomaszowa Maz. odnotowano przekroczenie dopuszczalnych wartości pyłu PM 10. Dane dotyczące stężenia zanieczyszczenia powietrza pyłem PM 10 zostały udostępnione przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, który prowadzi pomiary manualne stężenia pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu w punkcie zlokalizowanym przy ul. Św. Antoniego 43/45 w Tomaszowie Mazowieckim.

W latach 2017-2018 prowadzone były akcje z zakresu edukacji ekologicznej realizowane przez Urząd Miasta w Tomaszowie Mazowieckim oraz podległe mu jednostki oświatowe. W akcjach edukacyjnych wzięli udział uczniowie zespołów szkolno-przedszkolnych, przedszkoli oraz szkół podstawowych z terenu Tomaszowa Mazowieckiego.